

4

СЫНЫП

МАТЕМАТИКА

№1 жұмыс дәптері

АЛМАТЫ КІТАП

Ә. Б. Ақпаева, Л. А. Лебедева

МАТЕМАТИКА

№ 1 жұмыс дәптері

**Жалпы білім беретін мектептің
4-сынып оқушыларына арналған**

*Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрлігі ұсынған*

**АЛМАТЫ КІТАП БАСПАСЫ
2019**

ӘОЖ 373.167.1
КБЖ 22.1 я 71
А 37

Ақпаева Ә. Б.

А 37 Математика. № 1 жұмыс дәптері. Жалпы білім беретін мектептің 4-сынып оқушыларына арналған / Ә. Б. Ақпаева, Л. А. Лебедева – Алматы: АЛМАТЫКІТАП БАСПАСЫ, 2019. – 84 бет.; сур.

ISBN 978-601-01-3890-2

ӘОЖ 373.167.1
КБЖ 22.1 я 71

ISBN 978-601-01-3890-2

© Ақпаева Ә. Б., Лебедева Л. А., мәтіні, 2019
© «АЛМАТЫКІТАП БАСПАСЫ» ЖШС, 2019

Құрметті оқушы!

Бұл дәптерде сабақта алған білімің мен білігіңді бекітесің. № 1 тапсырманы орындап, жұмысыңа баға бер. Осы сабақта не үйренгеніңді жаз.

Мысалы:

№	Менің қолымнан келеді
1.	Есепті қысқаша жазу.
2.	Амалдар бойынша шығару.
3.	Есеп бойынша өрнек құру.

№ 2 тапсырма саған математикадан алған біліміңді күнделікті өмірде қолдануға үйретеді және оны қалай қолданатыныңды тексер.

3. Есептің шешуін өрнек түрінде жаз.

а) Спорттық би үйірмесіне 29 ұл қатысады, бұл қыздарға қарағанда 2 есе кем. Би үйірмесіне барлығы қанша бала қатысады?

Өрнек:

Жауабы:

ә) Көгөніс қоймасында 359 кг сәбіз сақталған, бұл қызылшаға қарағанда 408 кг-ға кем. Көгөніс қоймасында қанша килограмм қызылша сақталған?

Өрнек:

Жауабы:

б) Таудағы балалар лагеріне арнап 96 шатыр сатып алынды, бұл ересектердікіне қарағанда 12 есе артық. Балалар лагеріне барлығы қанша шатыр сатып алынды?

Өрнек:

Жауабы:

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	

3. Көптаңбалы сандар. Сандардың реті

1 000 000 көлеміндегі сандармен танысасың, көптаңбалы сандарды оқуды, жазуды және салыстыруды үйренесің.

1. Сандарды жаз.

№	Сандар	Сан
1.	3 мыңд. 2 жүзд. 5 онд. 4 бірл.	
2.	28 жүзд.	
3.	9 мыңд. 6 онд. 2 бірл.	
4.	1 мыңд. 5 жүзд. 6 бірл.	
5.	екі мың үш жүз жетпіс екі	
6.	бір мың бес жүз алты	
7.	үш мың қырық сегіз	
8.	1 000 000-ның алдындағы сан	
9.	899 999-дан кейінгі сан	
10.	Миллион саны	

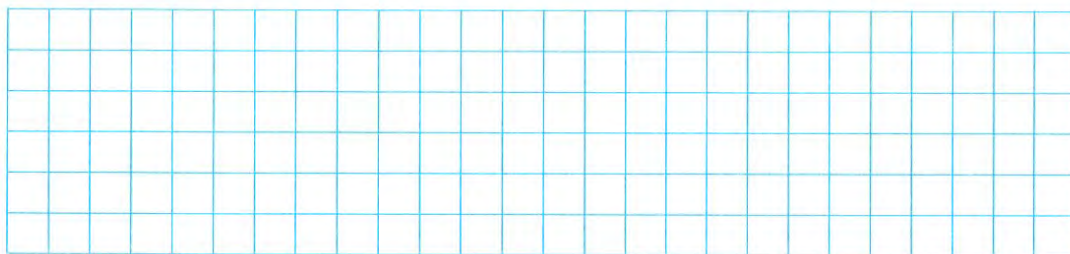
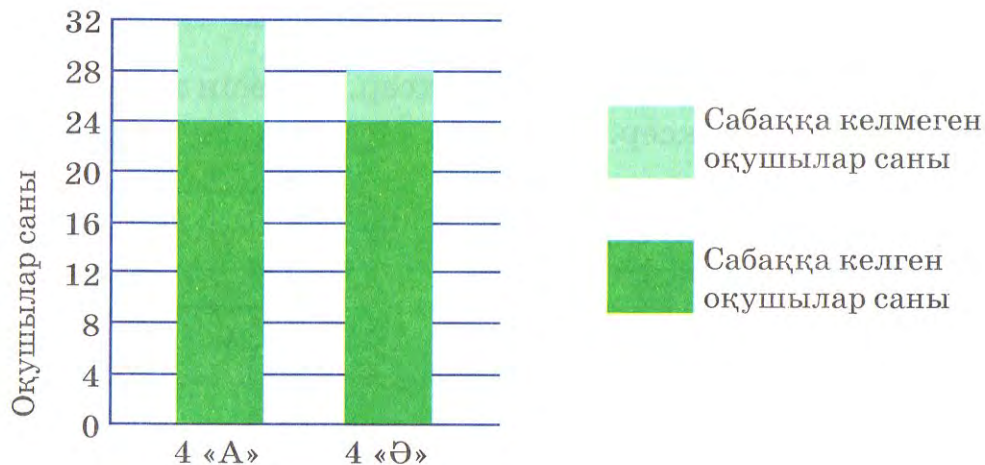

2. Әр сыныпта қанша оқушы сабаққа келмегенін диаграмма бойынша анықта. Барлығы қанша оқушы сабаққа келмеген?

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	

8. Көптаңбалы сандарды жазбаша қосу және азайту

Көптаңбалы сандармен есептеулер орындап, тексересің.

1. Өрнектерді баған түрінде жаз және шығар.

$$509\,478 - 20\,189$$

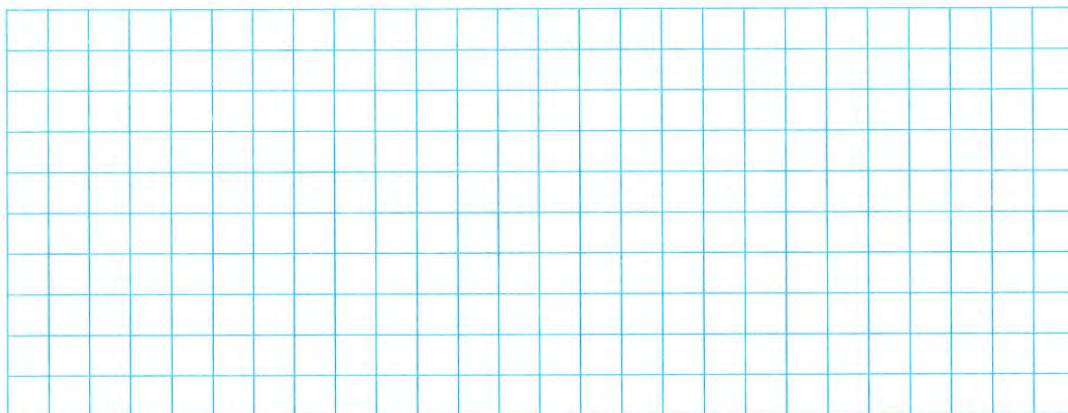
$$300\,500 + 45\,708$$

$$41\,489 + 452\,145$$

$$405\,000 - 54\,797$$

$$700\,000 - 475\,568$$

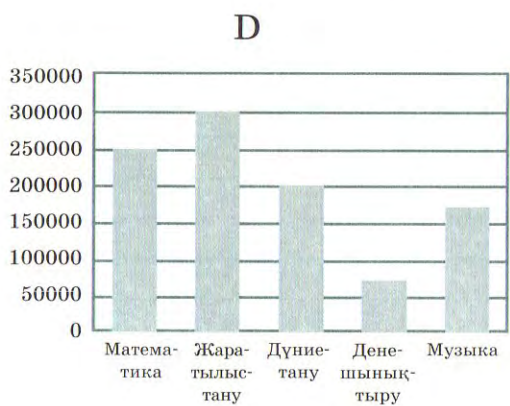
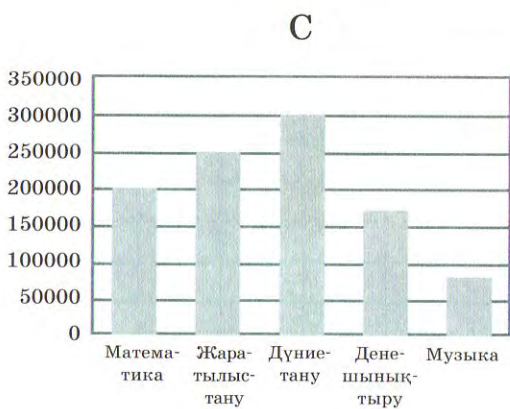
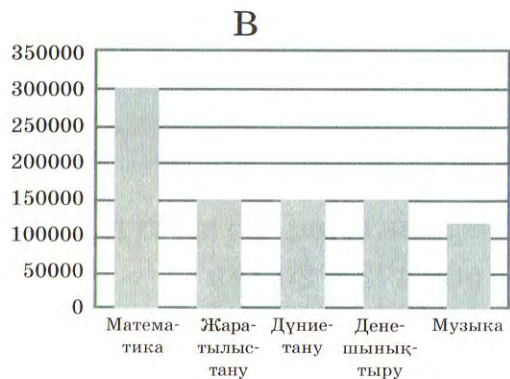
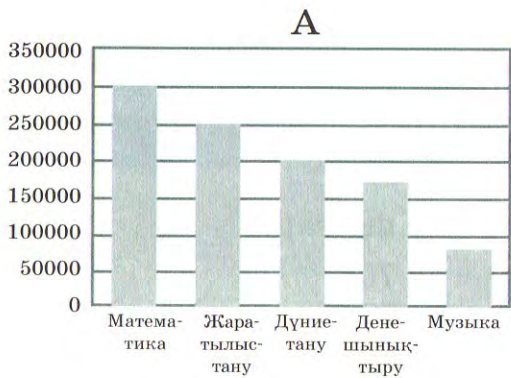
$$320\,010 - 14\,647$$

2. Бір қаланың мектептерінде оқушылар арасында олардың сүйікті пәндеріне қатысты сауалнама жүргізілді. 5 пәннің әрқайсысы қанша оқушыға ұнайтындығы кестеде көрсетілген.

Кестедегі мәліметтер 18-беттегі бағаналық диаграмманың қайсысында көрсетілген? Қорша.

Пән	Математика	Жаратылыстану	Дүниетану	Денешынықтыру	Музыка
Оқушылар саны	250 000	300 000	200 000	80 000	160 000

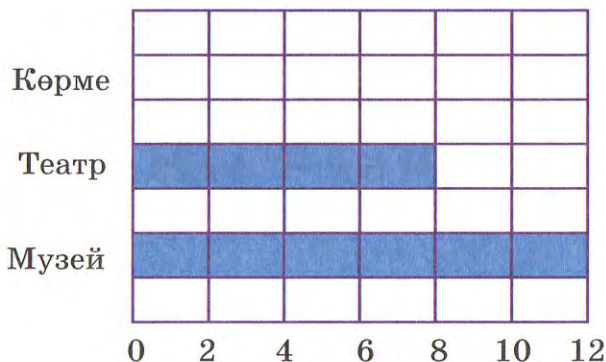

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	
4.	

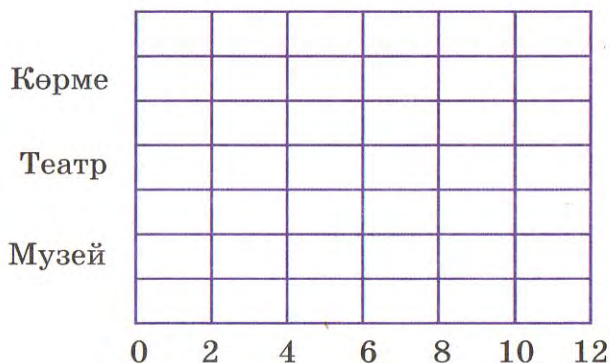

3. Диаграммада қандай мәлімет жетіспейді? Толықтырып сыз. Санды деректер ойлап тап. Өзің диаграмма құр.

Экскурсия	Балалар саны
Музей	12
Театр	8
Көрме	5

Экскурсия	Балалар саны
Музей	
Театр	
Көрме	

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

11. Ар, гектар – ауданның өлшем бірліктері

Ауданның жаңа өлшем бірліктері – ар, гектар жөнінде білетін боласың.

1. Аудан өлшемдерінің кестесін толықтыр.

Ар (а) – метрлік өлшем жүйесіндегі аудан бірлігі, қабырғалары _____ м болатын шаршының ауданына тең, яғни:

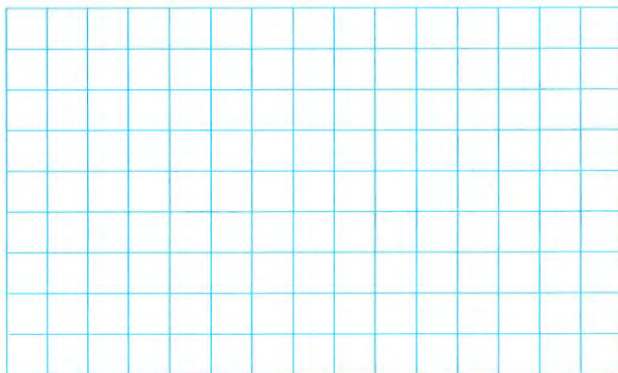
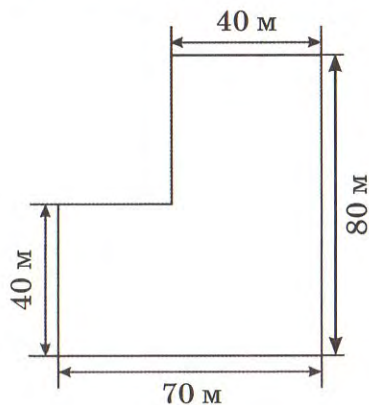
$$1 \text{ а} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ м} \cdot \underline{\hspace{2cm}} \text{ м} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ м}^2$$

1 га қабырғалары _____ м болатын шаршының ауданына тең.

$$1 \text{ га} = 100 \text{ а} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ м} \cdot \underline{\hspace{2cm}} \text{ м} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ м}^2$$

$$1 \text{ км}^2 = 1000 \text{ м} \cdot \underline{\hspace{2cm}} \text{ м} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ м}^2$$

2. Жер телімінің периметрі мен ауданын анықта.

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	

14. Евро (€), доллар (\$). Валютамен орындалатын операциялар

Басқа мемлекеттердің валютасымен (евро және доллармен) танысасың және ұсақтауды үйренесің.

1. Төмендегі көрсетілген валюталар қандай қағаз ақша мен мәннеттер болуы мүмкін екендігін жаз. Жазбадағы қағаз ақшаларды тіктөртбұрышпен, ал мәннеттерді дөңгелектеп қорша.

Мысалы: $35 \text{ €} = 10 \text{ €} + 10 \text{ €} + 10 \text{ €} + 1 \text{ €} + 2 \text{ €} + 2 \text{ €}$

$45 \text{ €} =$ _____

$225 \text{ €} =$ _____

$1\ 110 \text{ €} =$ _____

$505 \text{ €} =$ _____

2. Бос орынға барлығы қанша ақша екенін жаз. Қандай ойыншық сатып алынды?

12 \$

а)

22 \$

ә)

52 \$ 50 ¢

б)

33 \$

в)

31 \$ 75 ¢

г)

16 \$

д)

1)

2)

3)

4)

5)

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	

15. Рубль (₽). Валютамен орындалатын операциялар

Басқа мемлекеттің валютасымен (рубль) танысасың, оны ұсақтауды үйренесің.

1. а) Электрпойыздың билеті 210 руб. тұрады. Болатта 10 руб., 50 руб., 100 руб. қағаз ақшалар бар.

Болат төлемді кассаға ақша қайтармайтындай төледі. Бұл тәсіл кестеде жазылған. Қайтарымызсыз төлеудің басқа тәсілін тап.

Банкноттар	Банкнот саны	
	Бірінші тәсіл	Екінші тәсіл
10 руб.	1	
50 руб.	4	
100 руб.	—	
Сатып алынған билеттің құны	$10 \cdot 1 + 50 \cdot 4 = 210$ (руб.)	

- ә) Қайрат сатып алған заты үшін төленетін 310 рубльді қайтарымызсыз төлегісі келеді. Оның суретте көрсетілгендей 10 руб., 50 руб., 100 руб. ақшалары бар.

Қайрат төлемді кассаға ақша қайтармайтындай төледі. Бұл төлем тәсілі кестеде көрсетілген. Қайтарымсыз төлем жасаудың тағы бір тәсілін жазып көрсет.

Ақша	Ақша саны	
	Бірінші тәсіл	Екінші тәсіл
10 руб.	1	
50 руб.	2	
100 руб.	2	
Сатып алынған заттың құны	$10 \cdot 1 + 50 \cdot 2 + 100 \cdot 2 = 310$ (руб.)	

2. Қанша тұратынын жаз.

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	

16. Өткенді қорытындылау

Ақша ұсақтайсың, көптаңбалы сандарды баған түрінде есептейсің.

1. Бұлар – бүгін зоодүкенде сатылған жануарлар. Дүкенге сатудан түскен ақшаны есепте.

Тотықұс 15 \$

Балық 6 \$

Тасбақа 22 \$

Дүкен кассасына түскен қағаз ақша мен мәнәтттердің бір мүмкін нұсқасын жаз.

2. Тексерудің дұрыс нұсқасын таңда. Қоршап сыз.

А.

$$1) 601\,618 - 354\,729 = 246\,789$$

$$2) 357\,337 + 421\,708 = 769\,045$$

$$3) 843\,746 - 406\,525 = 436\,221$$

$$4) 241\,155 + 543\,297 = 783\,452$$

$$1) 246\,789 + 354\,729$$

$$2) 769\,045 - 421\,708$$

$$3) 436\,221 + 406\,525$$

$$4) 783\,452 - 543\,297$$

Ә.

$$1) 601\,518 - 354\,729 = 246\,789$$

$$2) 347\,337 + 421\,708 = 769\,045$$

$$3) 842\,746 - 406\,525 = 436\,221$$

$$4) 240\,155 + 543\,297 = 783\,452$$

Б.

$$1) 354\,729 - 246\,789 = 107\,940$$

$$2) 769\,045 + 421\,708 = 1\,190\,753$$

$$3) 436\,221 - 406\,525 = 29\,696$$

$$4) 783\,452 + 543\,297 = 1\,326\,749$$

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

17. Өзіңді тексер

Нені үйренгеніңді тексересің.

1. Көптаңбалы сандарды қалай оқу, жазу және салыстыру керектігін түсінемін және білемін.

Сандарды жаз:

- а) мыңдар класының 5 бірлігі;

- ә) миллиондар класының 48 бірлігі және мыңдар класының 500 бірлігі;

- б) миллиондар класының 702 бірлігі және 205 бірлік.

2. Шамалар туралы білімімді қолданып, олармен есептеулер орындаймын.

Салыстыр.

$$\frac{1}{2} \text{ сағ} * 4 \text{ мин} + 20 \text{ мин}$$

$$1000 \text{ дм}^3 \cdot 20 * 4 \cdot 5 \text{ м}^3$$

$$20 \text{ мин} \cdot 3 * \frac{1}{2} \text{ тәул.}$$

$$50 \text{ га} : 10 * 50 \text{ а} \cdot 2$$

5. Есептеулердің дұрыстығын тексере аламын.

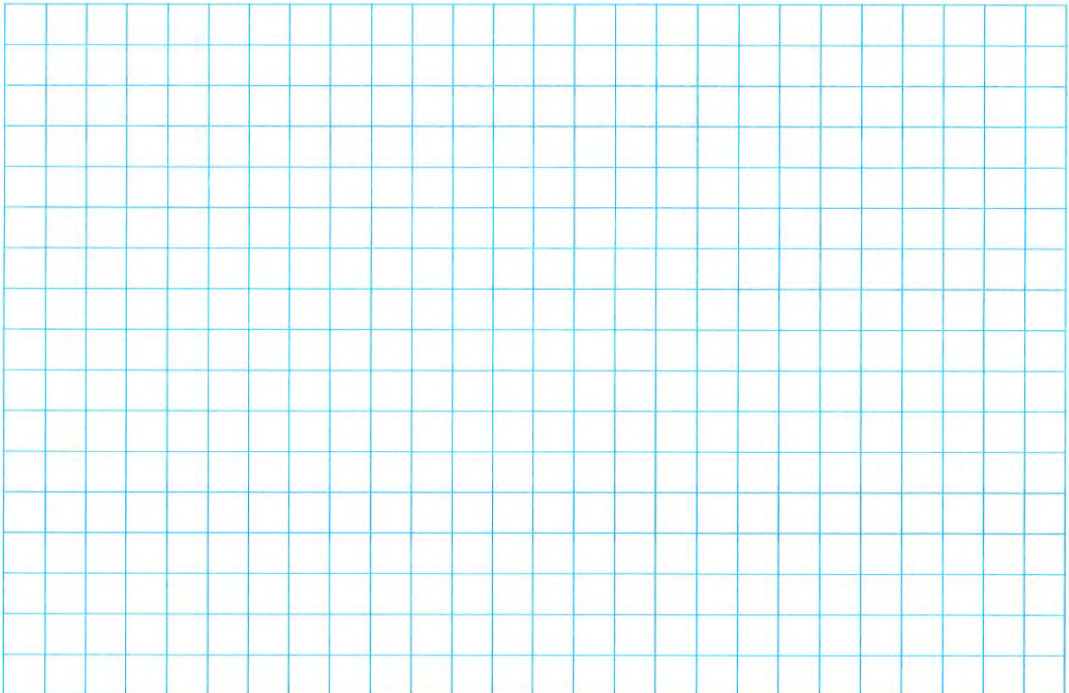
Дұрыс есептелген бе? Тексер. Қателерді түзет.

$$\begin{array}{r}
 + 134544 \\
 \underline{\quad\quad 356} \\
 134900
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 + 195837 \\
 \underline{\quad\quad 6273} \\
 202110
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \overset{\cdot}{4}\overset{\cdot}{8}\overset{\cdot}{0}\overset{\cdot}{0}\overset{\cdot}{0}\overset{\cdot}{0} \\
 - \quad\quad 79996 \\
 \hline
 400014
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \overset{\cdot}{7}\overset{\cdot}{0}\overset{\cdot}{1}\overset{\cdot}{0}\overset{\cdot}{0}\overset{\cdot}{4} \\
 - \quad\quad 96547 \\
 \hline
 604557
 \end{array}$$

4. Көрсетілген соманы шетелдік валютамен айырбастай аламын және есептеу жүргізе аламын.

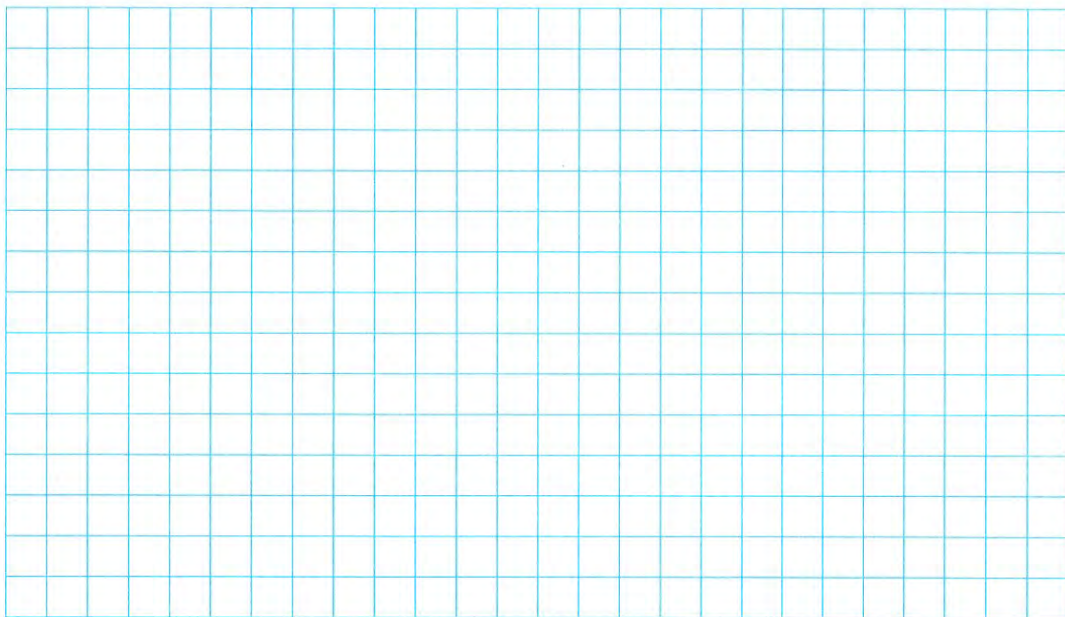
Әлия _____ \$

Арман _____ \$

Балалардың қайсысының әмиянында ақша көбірек?
Салыстыр.

Әр балада қанша ақша бар екенін қалай есептеуге болады?

19. Көптаңбалы санды бір таңбалы санға көбейту және бөлу

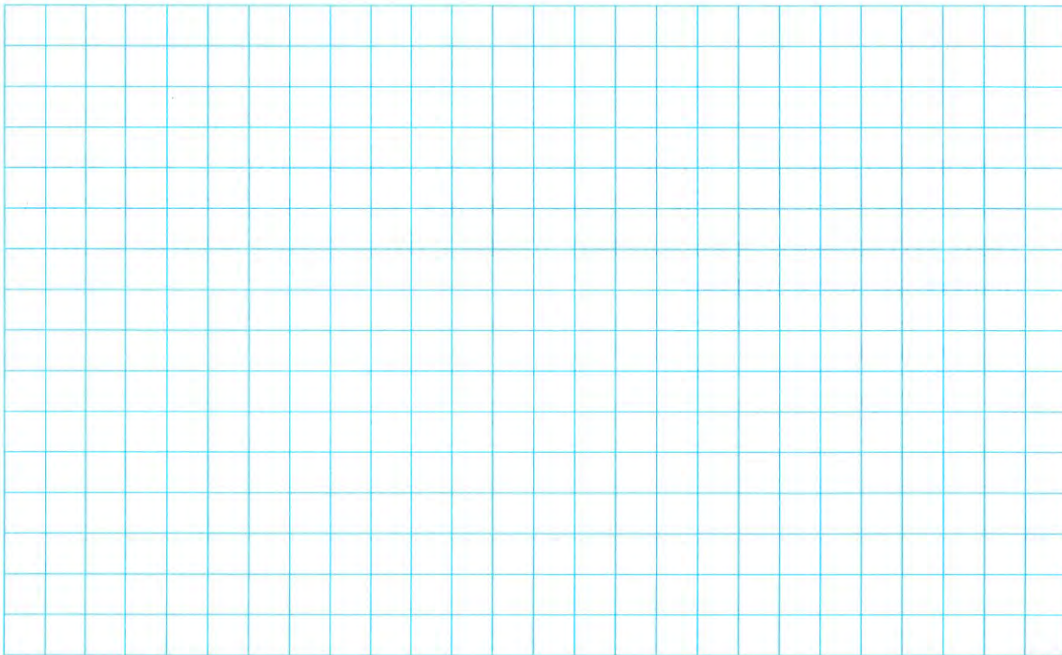
Көптаңбалы санды бір таңбалы санға көбейту және бөлу амалдарын орындауды үйренесің.

1. а) Есептеуді жазбаша орында.

$$312\ 442 \cdot 8$$

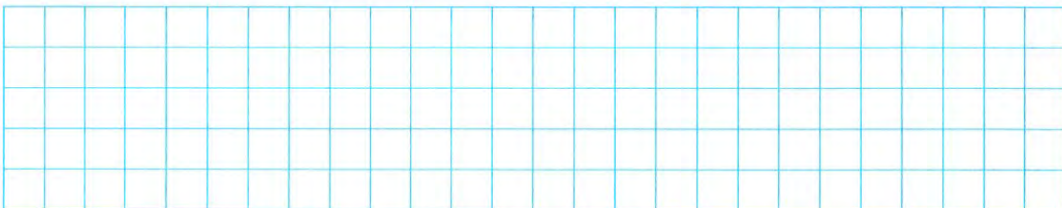
$$846\ 628 : 2$$

$$122\ 321 \cdot 3$$

ә) Амалдар бойынша жазып, есепте.

$$13\ 242 \cdot 2 + 63\ 297 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Бір таңбалы санға көбейту және бөлу

18. Көптаңбалы сандарды ауызша есептеу тәсілдері

1 000 000-ға дейінгі сандарды ауызша көбейту және бөлуді үйренетін боласың.

1. Есепте және тексер.

$$4\ 624 : 2$$

$$1\ 221 \cdot 3$$

2. Балалар билеті ересектердікіне қарағанда 2 есе арзан екендігі белгілі болса, пойыз билеттерінің құны қанша екенін есепте.

	Плацкарт	Купе
Ересектер	4 228 тг	6 488 тг
Балалар		

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	

20. Көптаңбалы санды бір таңбалы санға көбейту және бөлу

Көптаңбалы санды бір таңбалы санға көбейту және бөлу амалдарын орындауды үйренесің.

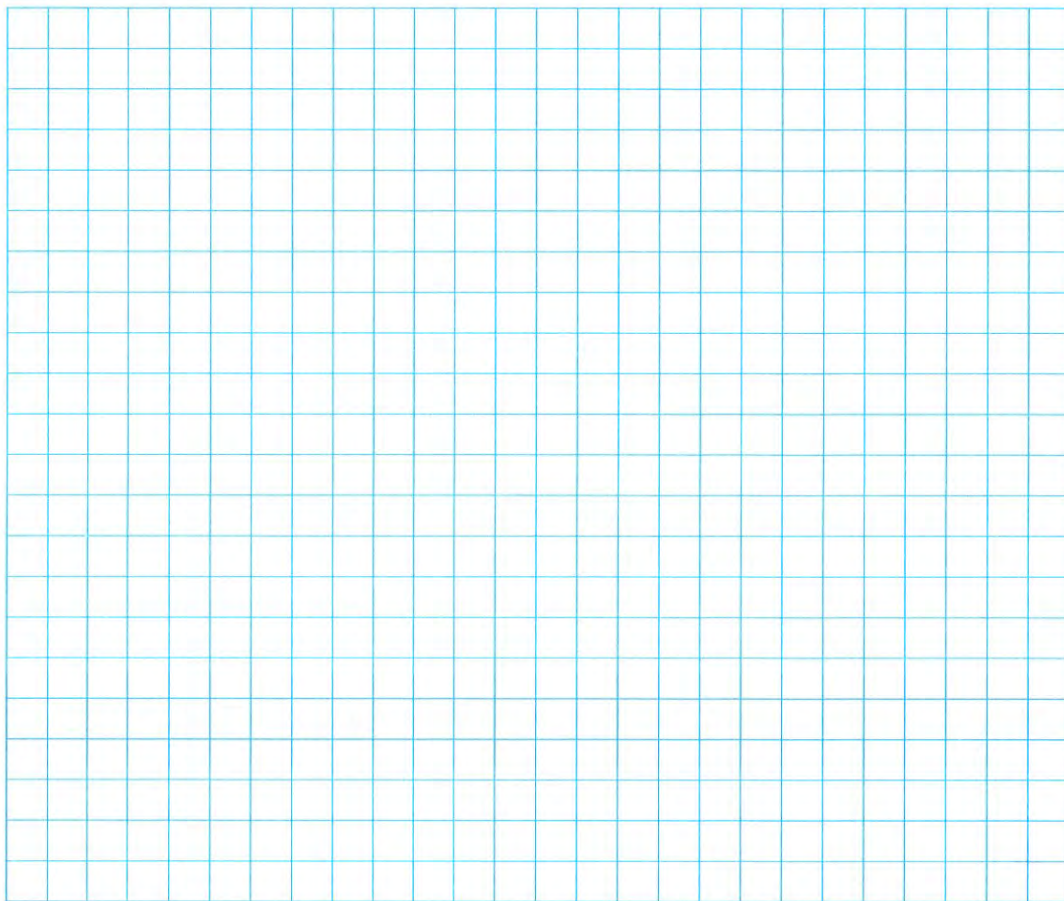
1. Есепте және тексер.

$$60\ 102 \cdot 8$$

$$128\ 004 : 4$$

$$30\ 025 \cdot 7$$

$$27\ 042 : 6$$

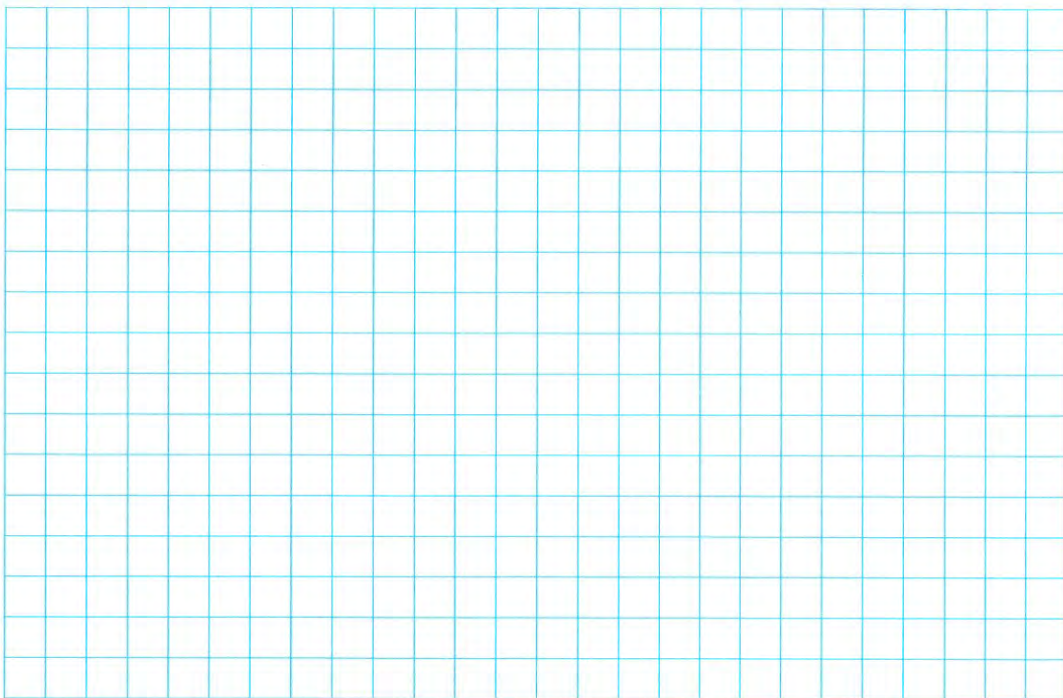
2. Арманда 8 қағаз ақша бар.

Егер:

а) барлық ақшасы – 200 теңгелік;

ә) екі ақшасы 500 теңгелік, ал қалғаны – 200 теңгелік;

б) бір ақшасы 1000 теңгелік, үшеуі – 500 теңгелік, ал қалғаны 200 теңгелік болса, Арманда қанша ақша бар екендігін анықта.

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	

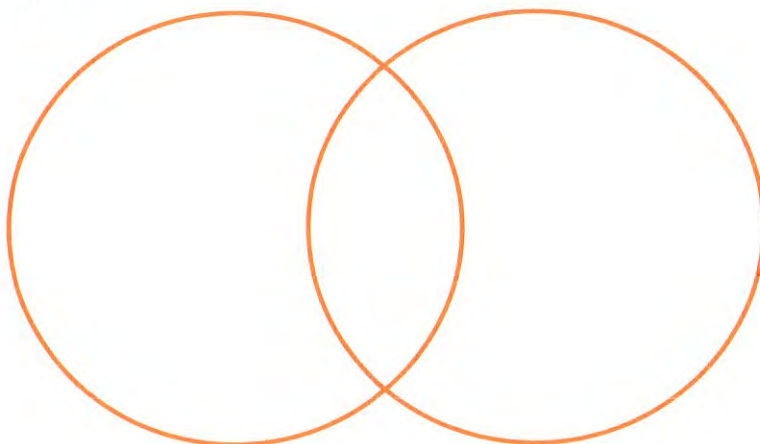
21. 2-ге, 5-ке, 10-ға бөлінгіштік белгілері

Натурал сандарды 2-ге, 5-ке, 10-ға бөлінгіштік белгілері негізінде жіктеуді үйренесің.

1. а) 5-ке бөлінетін сандарды көк түспен, ал 10-ға бөлінетіндерін жасыл түспен қорша.

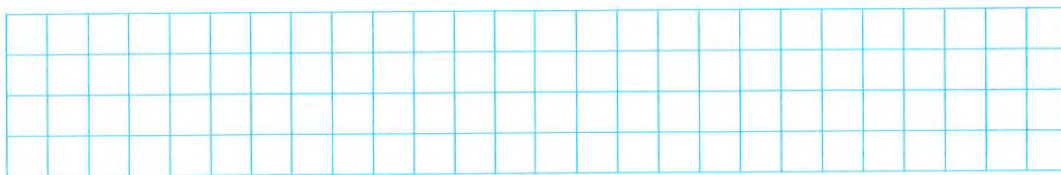
95	48	105	252	455	232	78	250
20	105	72	360	708	259	96	699
69	722	552	105	75	110	32	004

ә) Диаграммаға (а) бөлімінен 2-ге де, 5-ке де бөлінетін 4 саннан жаз.

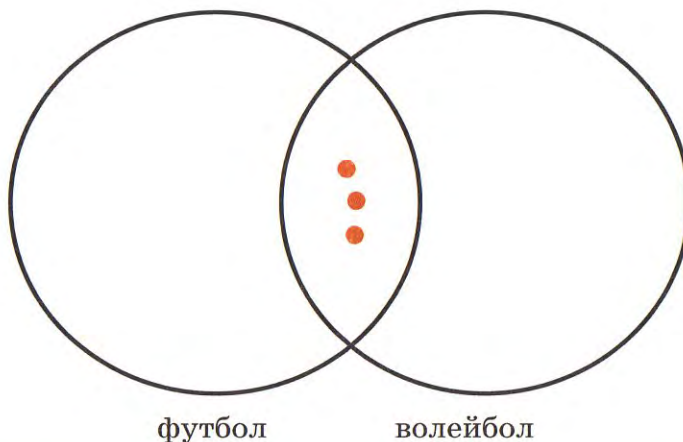

2-ге де, 5-ке де бөлінеді

б) Ол сандарды өсу ретімен жаз.

2. 4 «А» сыныбында 5 бала волейболмен, 7 бала футболмен айналысады, оған қоса олардың 3-еуі бір уақытта футболмен де, волейболмен де айналысады. Сыныпта қанша бала тек футболмен және тек волейболмен айналысады?

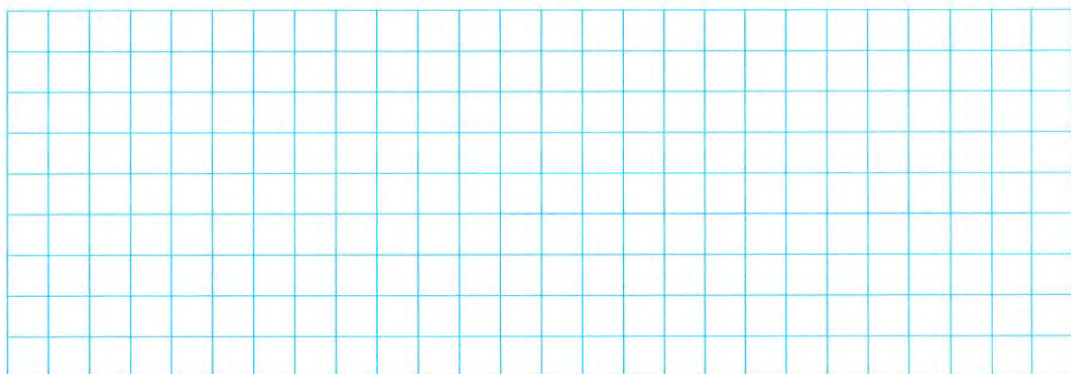
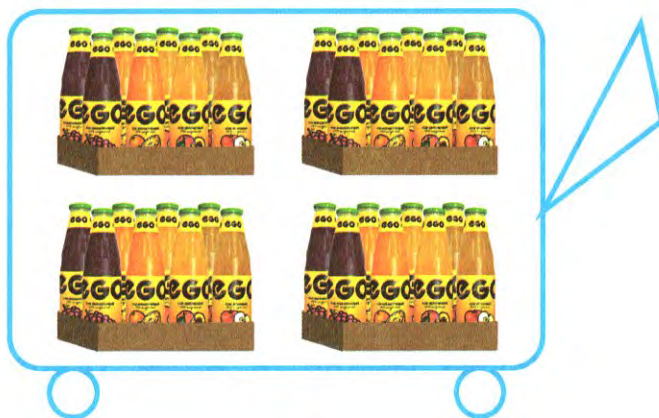

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	

2. Дүкендегі әр сөреге 5 бөтелке шырыннан қою үшін, арбаға ең аз мөлшерде қанша бөтелке шырын қосу керек?

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

23. 10, 100, 1 000 сандарына көбейту және бөлу

10, 100, 1 000 сандарына ауызша көбейту және бөлуді үйренесің.

1. Есепте. Тексеруді орында.

$4 \cdot 6\,000$

$45\,000 : 50$

$5 \cdot 4\,000$

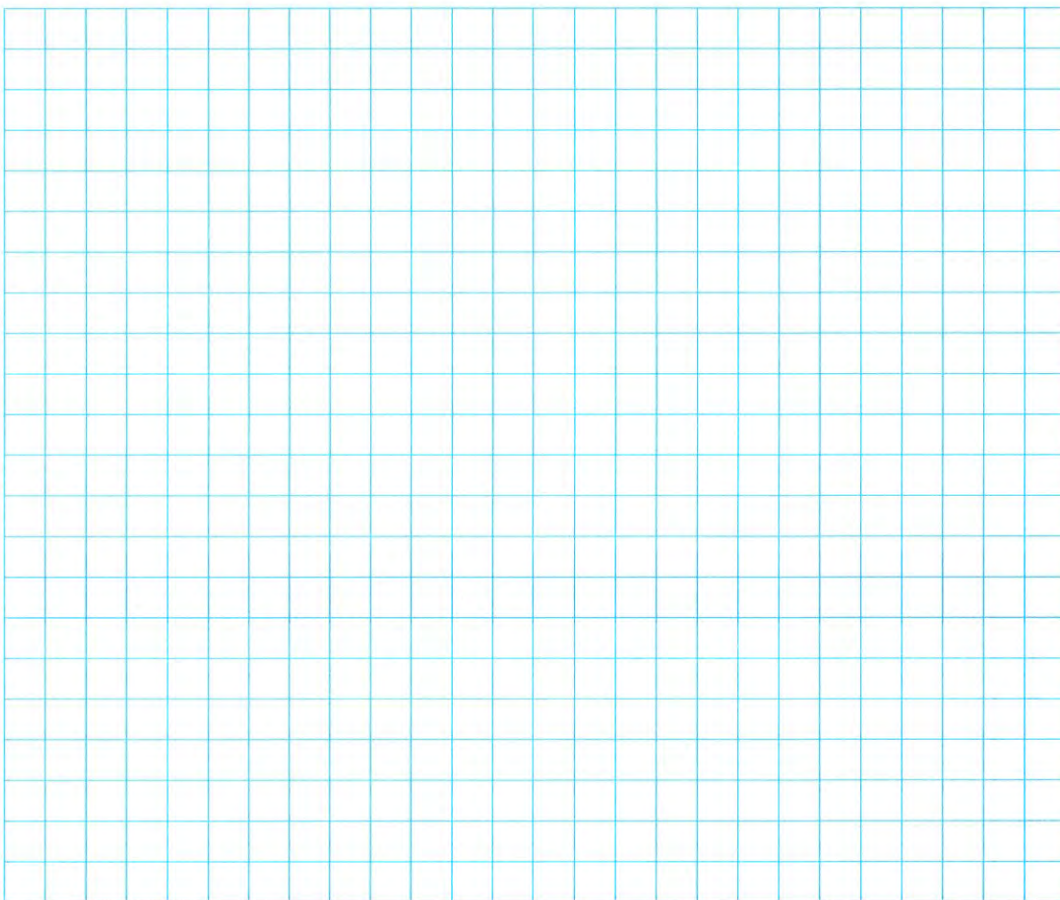
$45\,000 : 500$

$3\,000 \cdot 8$

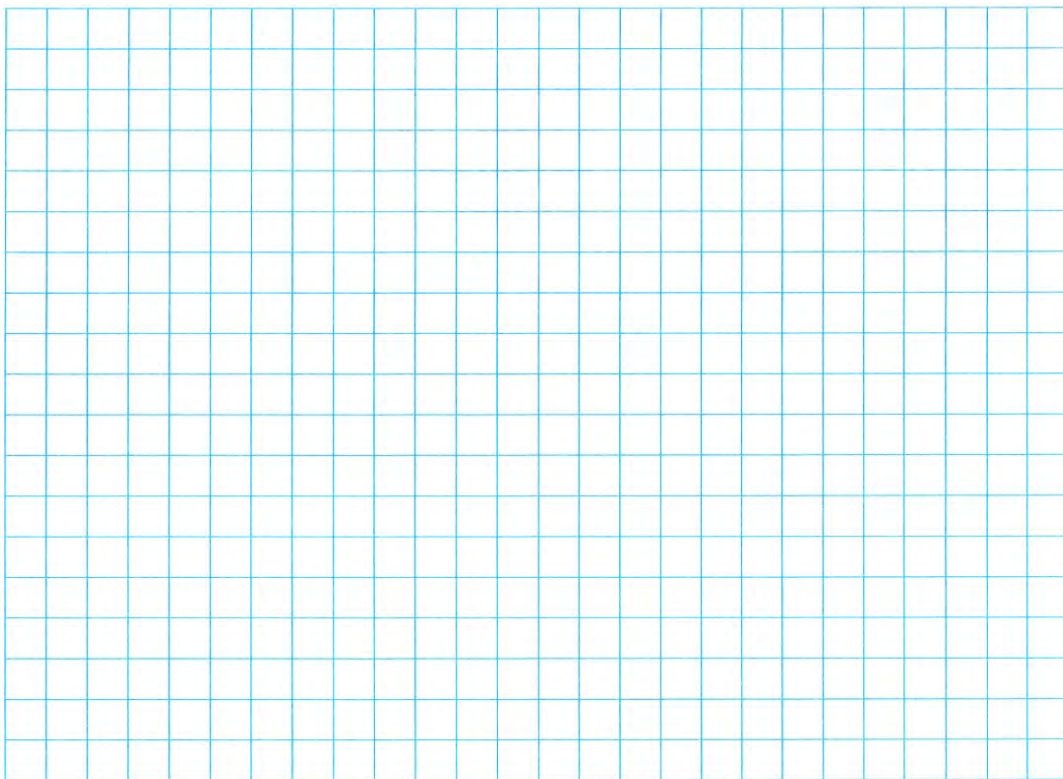
$45\,000 : 5$

$2\,000 \cdot 9$

$450\,000 : 5$

2. Бірінші күні отбасылық фермадан 600 кг картоп пен 400 кг сәбіз жиналды. Егер күнделікті жиналған өнім бірдей болса, онда 3 күнде қанша килограмм көгөніс жиналды?

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

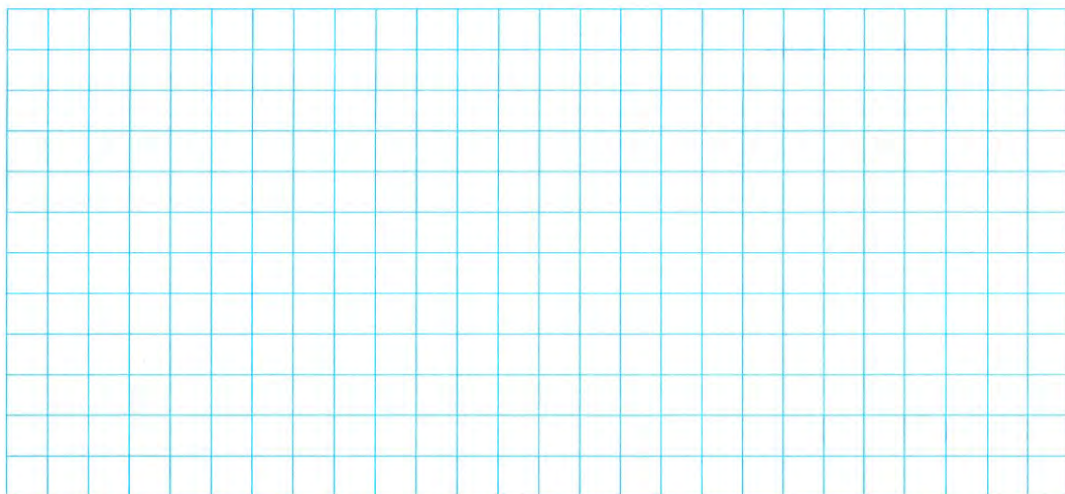
2. Айбек конструктор ойынына ақша жинады. Оның ақшасы қай жинақты сатып алуға жетеді? Басқа үлгілерін сатып алу үшін қанша ақша қосу қажет?

148 евро

100 евро

65 евро

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

25. Жиындар арасындағы қатынас

Жиындар арасындағы қатынасты анықтауды үйренесің.

1. а) Тең жиындарды таңдап ал және оларды «= $\Rightarrow$ » таңбасымен жаз.

$$A = \{Б, А, Р, Ы, С\}$$

$$B = \{Б, О, Л, Ы, С\}$$

$$E = \{Ы, Р, Ы, С\}$$

$$P = \{Р, А, С\}$$

$$D = \{Б, А, Т, Ы, С\}$$

$$M = \{С, А, Б, Ы, Р\}$$

ә) Қай жиындар A жиынының ішкі жиыны болып табылады? « $\subset$ » белгісінің көмегімен жаз.

26. Пысықтау

Жиындар арасындағы қатынасты анықтайтын боласыз. Көптаңбалы сандарды бөлу және көбейтуді орындайсыз.

1. а) Қалдықпен бөлуді орында.

$$96\ 201 : 100 \quad \underline{\hspace{10em}}$$

$$63\ 200 : 1\ 000 \quad \underline{\hspace{10em}}$$

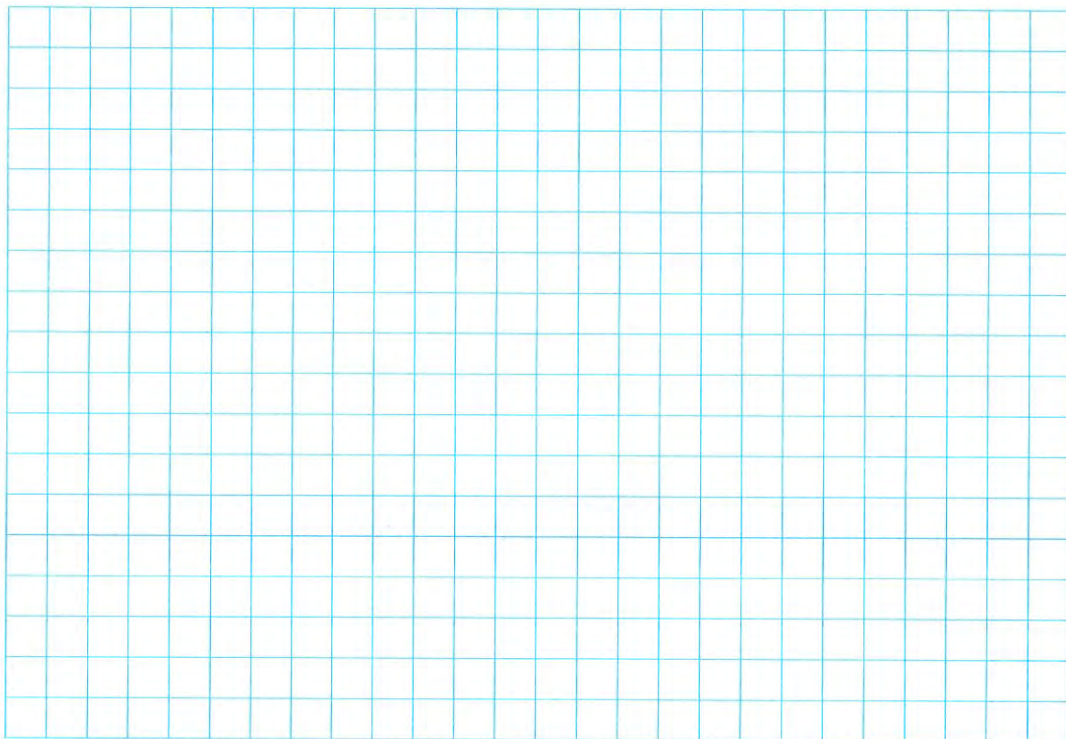
$$301\ 221 : 1\ 000 \quad \underline{\hspace{10em}}$$

$$521\ 402 : 10 \quad \underline{\hspace{10em}}$$

ә) Есепте және тексер.

$$23\ 005 \cdot 3$$

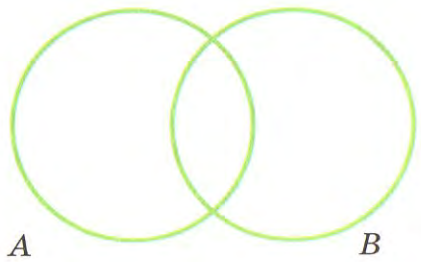
$$686\ 014 : 7$$

2. «Сөз» ойыны.

а) А және В жиындары берілген.
 Әріптерді Эйлер дөңгелектеріне орналастыр.

$A = \{А, Л, У, А, Н\}$
 $B = \{Қ, А, Р, А, У, Ы, Л\}$

ә) Жиындардың әрқайсысынан құрастыруға болатын сөздерді жаз.

б) Осы жиындардың бірігу және қиылысу жиындарын жаз. Біріккен элементтерден қандай сөздер құруға болады? Сол сөздерді жаз.

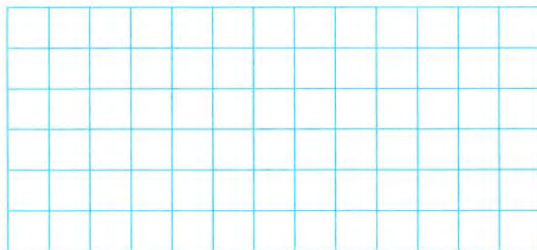
№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	

27. Өзіңді тексер

Нені үйренгеніңді білесің.

1. 2-ге, 5-ке және 10-ға бөлінгіштік белгілерін білемін.

Тек 2-ге бөлінетін, тек 5-ке бөлінетін және бір мезетте 2-ге де, 5-ке де бөлінетін 3 саннан таңдап алып диаграмманы толтыр. Оларды Эйлер дөңгелектеріне жаз.

2. Бөлінгіштік белгілерін қолданамын. Бөлуді орындаймын.

2-ге де, 5-ке де бөлінетін сандарды таңда. Сандардың біреуін жазбаша есептей отырып, дұрыстығын тексер.

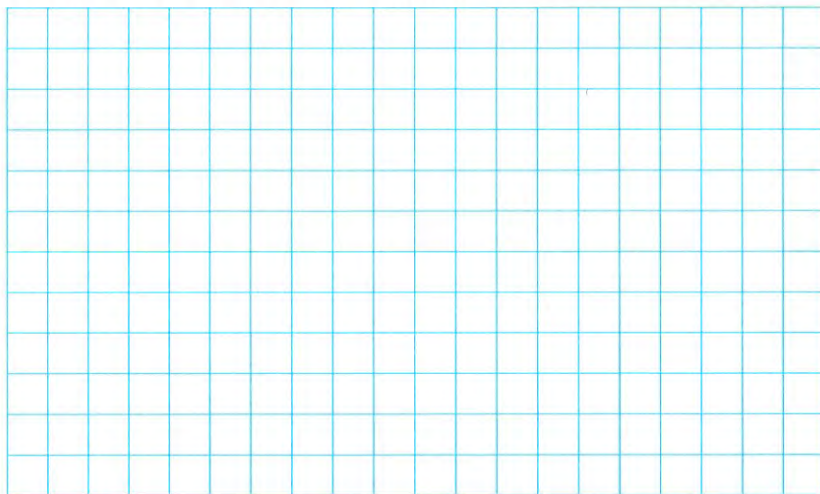
25 148

2 345

265 320

48 360

124 012

3. Жиындар арасындағы қатынасқа талдау жасай аламын.

Тең жиындарды тауып, сызып қос.

$$A = \{T, E, P, E, K\}$$

$$B = \{42, 25, 15, 120\}$$

$$M = \{25, 42, 15, 210\}$$

$$C = \{42, 15, 210, 25\}$$

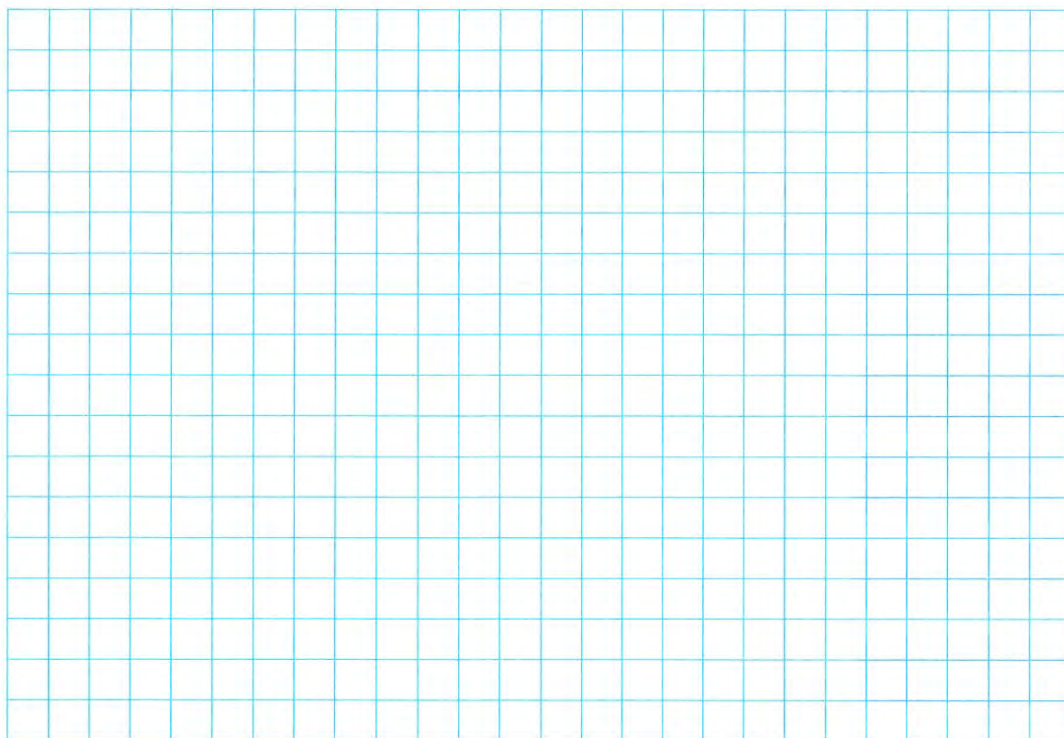
$$D = \{C, E, P, I, K\}$$

$$K = \{K, E, P, I, C\}$$

4. Мен кесте бойынша өрнектер құрастыра аламын және олардың мәнін табамын.

Өрнектің мәнін тап.

a	248 964	58 125
b	2	5
$a \cdot b$		
$a : b$		

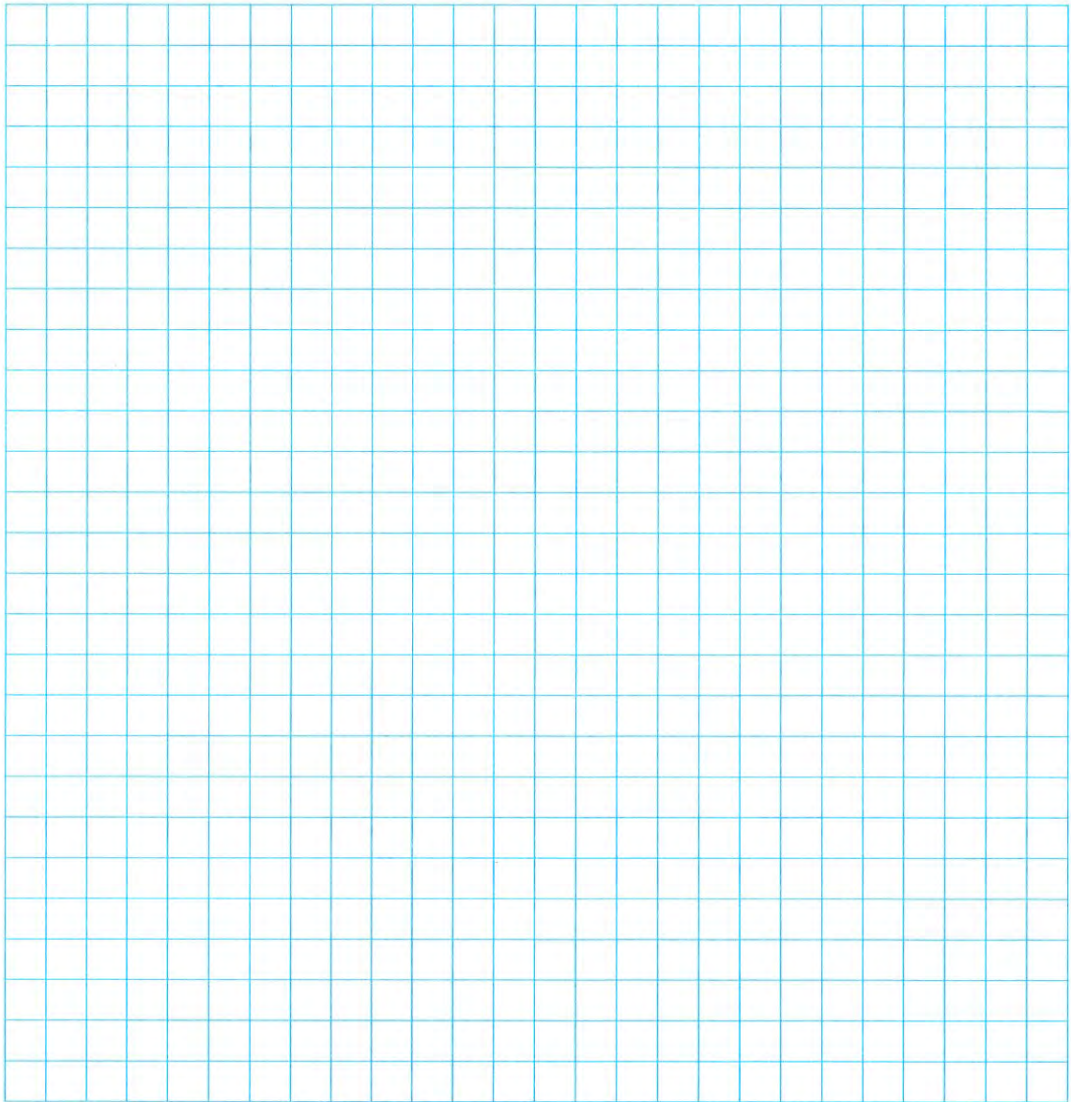

5. Мен көптаңбалы сандармен берілген есептеулердің дұрыстығын тексере аламын.

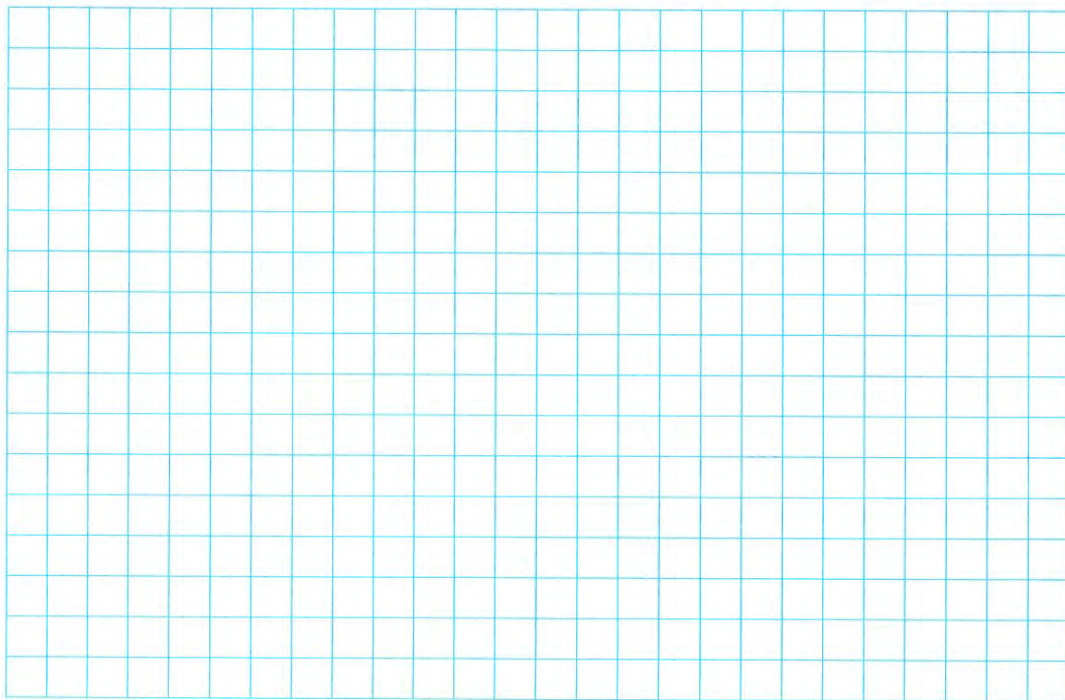
Есептеуді тексер.

$$(10\ 283 + 16\ 789) : 9 + 5 \cdot (47\ 125 + 75\ 055) = 613\ 905$$

2. Болат спортпен айналысады. Жаттығу 17.00-де басталады. Болаттың үйінен стадионға дейінгі арақашықтық – 1 км. Егер ол жылдам адымдап 100 м/мин жылдамдықпен жүретін болса, жаттығу басталардан 15 минут бұрын бару үшін, үйінен сағат нешеде шығуы тиіс?

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

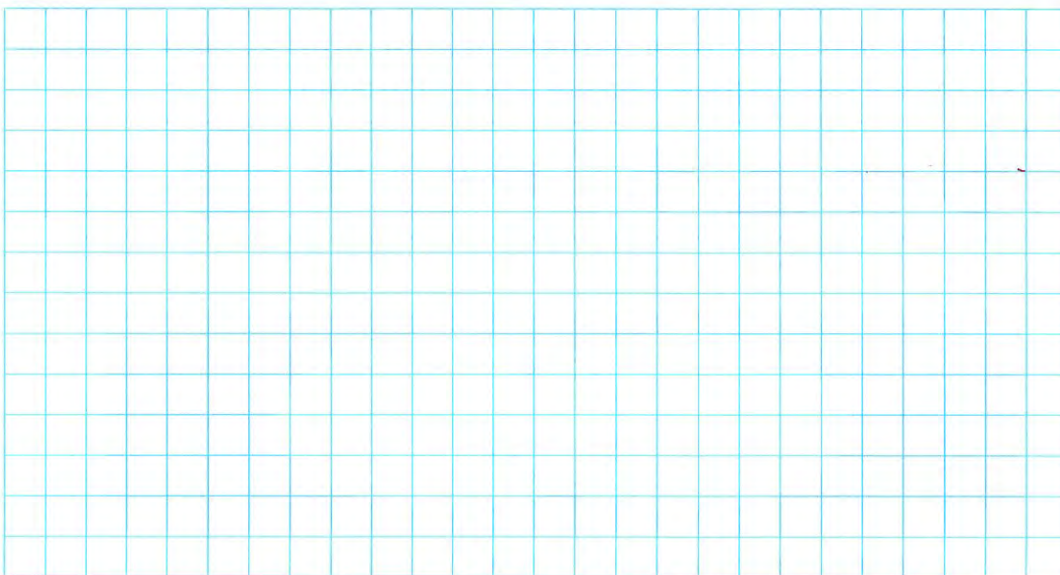

2. Кесте бойынша есептер құрастырып, оларды шығар.

	Жылдамдық	Уақыт	Арақашықтық
Ұлу	2 мм/с	20 с	? мм
Қарға	? км/сағ	2 сағ	94 км
Қараторғай	60 км/сағ	? сағ	180 км

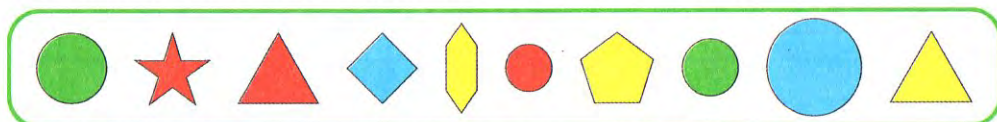

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

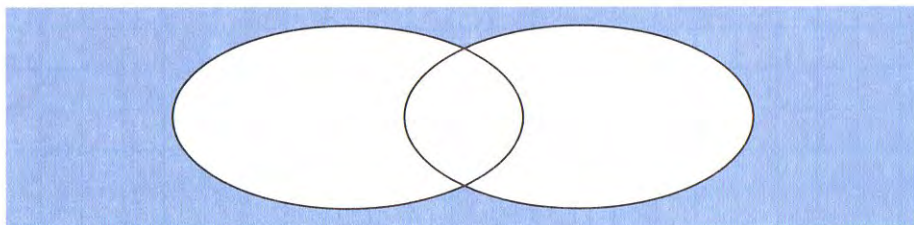
31. Есептерді шығаруда жиындардың қиылысуы мен бірігуінің ауыстырымдылық және терімділік қасиеттерін қолдану

Есеп шығарған кезде жиындардың бірігуі мен қиылысуының ауыстырымдылық және терімділік қасиеттерін қолдануды үйренесің.

1. Диаграммаға дөңгелектер жиыны мен қызыл фигуралар жиынын жаз. Жиындарды латын әліпбиінің бас әріптерімен белгіле. Осы жиындардың бірігуі мен қиылысуының ауыстырымдылық қасиетін жаз.

а   ө   б   в   г   д   е   ж   з   к

Қызыл фигуралар

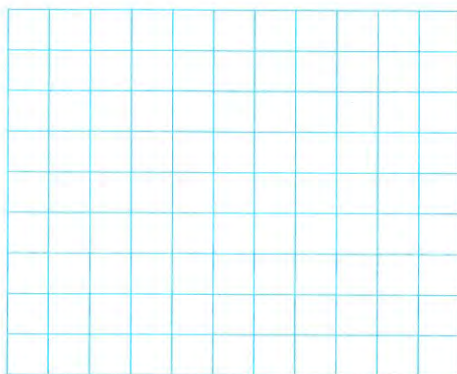
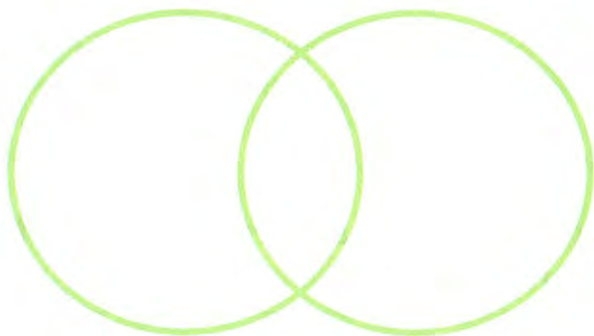
Дөңгелектер

$A = \{$																				
$B = \{$																				
$A \cup B = \{$																				
$A \cap B = \{$																				

2. Сыныпта ағылшын тілін 18 оқушы, неміс тілін 12 оқушы үйреніп жүр, оған қоса 6 оқушы ағылшын тілін де, неміс тілін де үйреніп жүр.

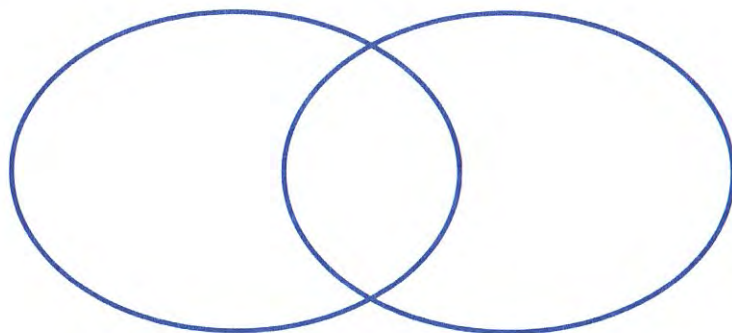
Сыныпта неше оқушы тек ағылшын тілін үйреніп жүр? Сыныпта барлығы неше оқушы бар? Жиынды Әйлер дөңгелегінің көмегімен бейнеле.

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

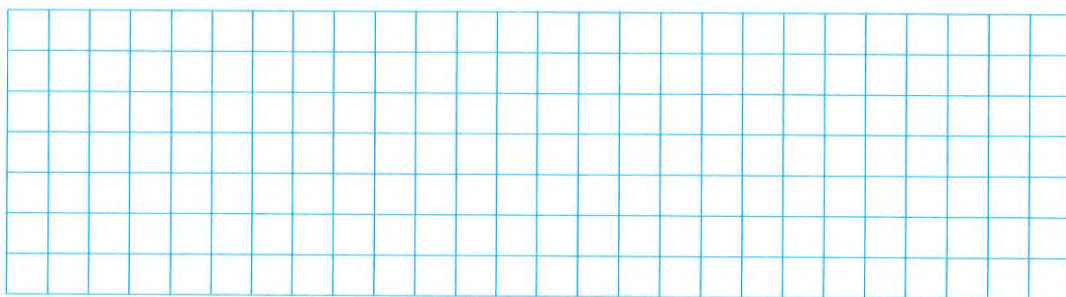
2. Гүл өсірушілер 20 000 гүл өсірді, оның 3 000-ы – түрлі түсті қызғалдақтар. Барлық гүлдің 18 000-ы – қызыл түсті. Гүл өсірушілер қанша қызыл түсті қызғалдақ өсірді?

түрлі түсті
қызғалдақтар

қызыл
қызғалдақтар

қызыл
гүлдер

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

33. Өткенді қайталау және қорытындылау

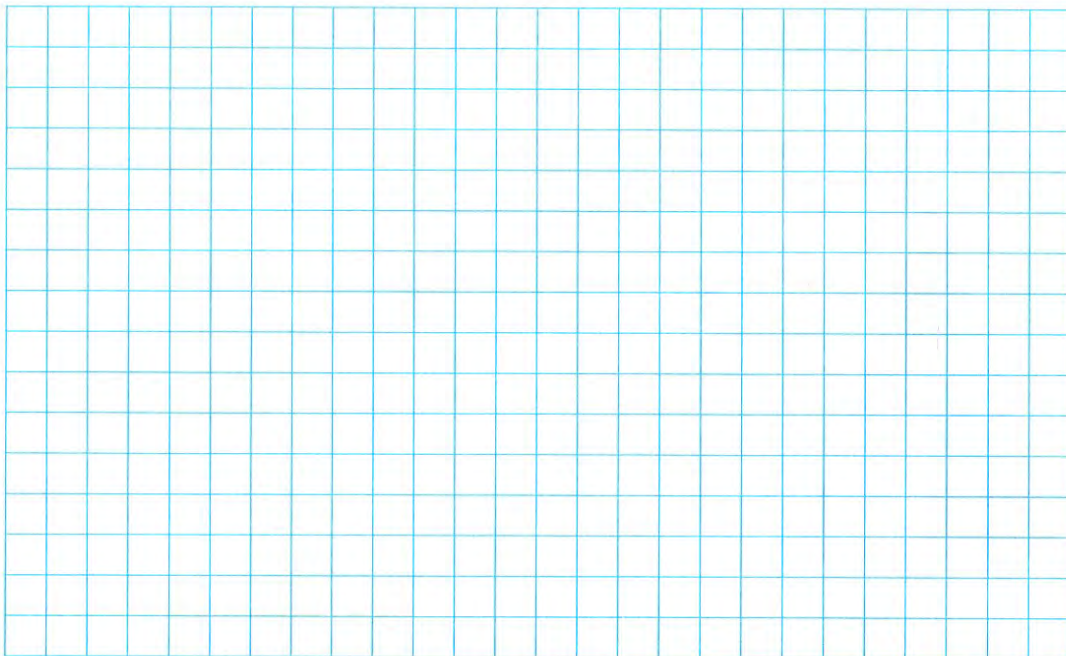
Алған білімдеріңді қолданатын боласың.

1. Кесте бойынша өрнек жаз.

	Жылдамдық	Уақыт	Арақашықтық
Автокөлік	69 км/сағ	6 сағ	? км
Мотоцикл	? км/сағ	3 сағ	84 км
Жаяу жүргінші	5 км/сағ	? сағ	20 км

2. Есепке сызба салып, оны шығар.

Пойыз стансыдан 13.00-де шықты. Белгіленген орынға ол 17.00-де келуі тиіс. Екі стансының арақашықтығы – 280 км. Белгіленген уақытта келуі үшін пойыз қандай жылдамдықпен қозғалуы тиіс?

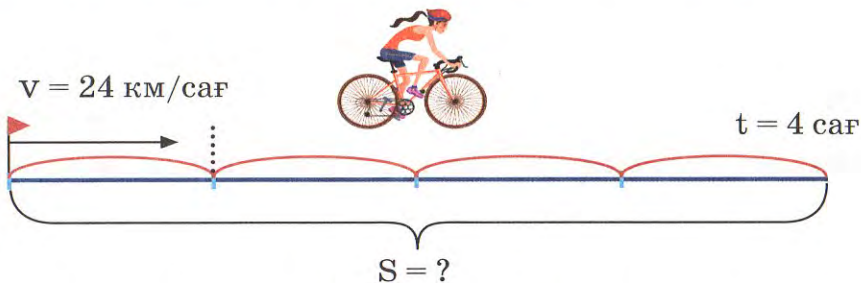

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

3. Сызбаға талдау жасап, қозғалысқа берілген есептерді шығара аламын.

Сызбаға сәйкес келетін өрнекті тап. Белгіле.

$24 \cdot 4$

$24 : 4$

$24 + 4$

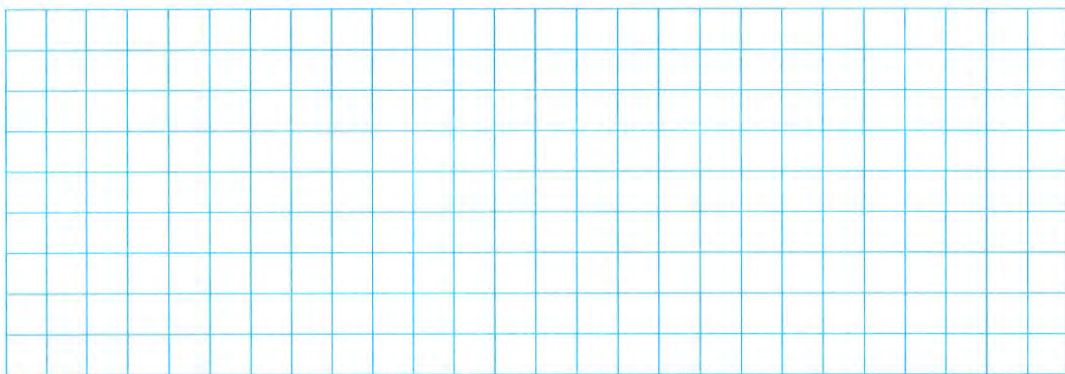
$(24 + 4) : 4$

4. Кесте бойынша қозғалысқа берілген есептер құрастыра аламын.

а) Кесте бойынша есеп құрастыр және шығар.

v	t	S
58 км/сағ	6 сағ	? км

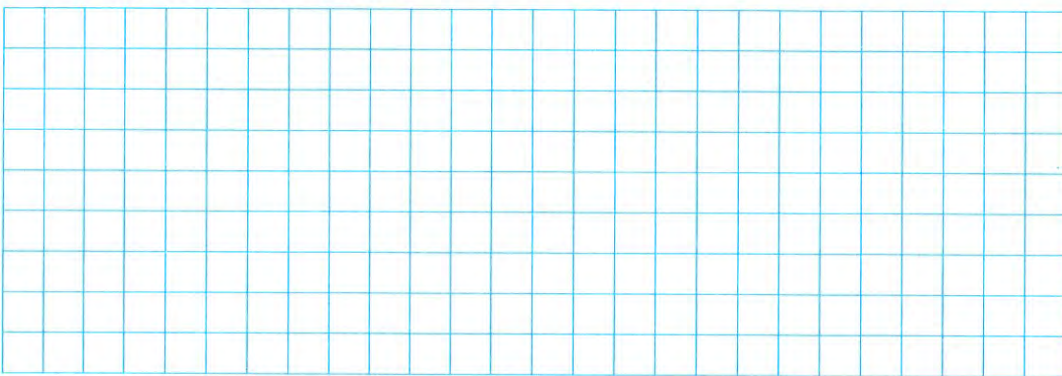
Геометриялық фигуралар

35. Геометриялық фигуралар: текше, тікбұрышты параллелепипед. Тікбұрышты параллелепипедтің көлемін табу

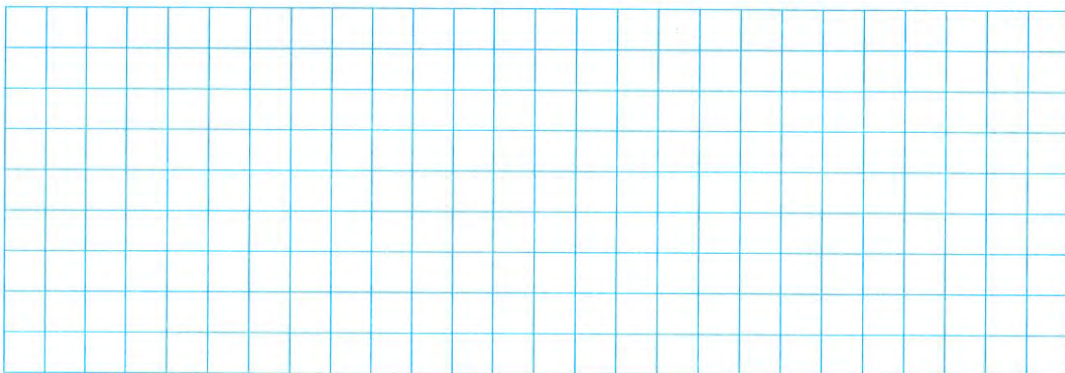
Тікбұрышты параллелепипедтің көлемін табу формуласын құрастыруды және қолдануды үйренесің.

1. Есепте.

- а) Қораптың ұзындығы – 15 см, ені – 10 см, биіктігі – 10 см.
Оның көлемін тап.

- ә) Қораптың бүйір жақтары аудандарының қосындысын тап.

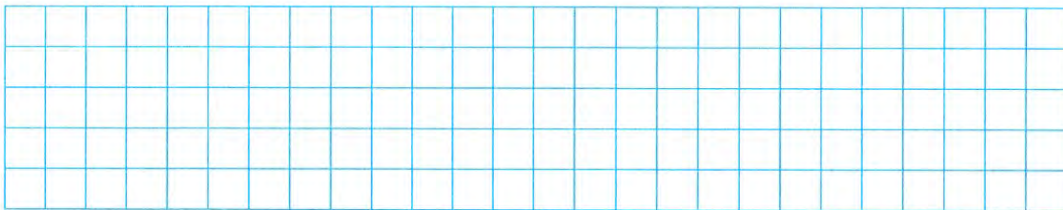

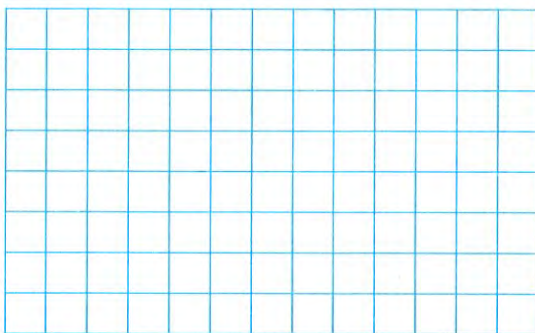
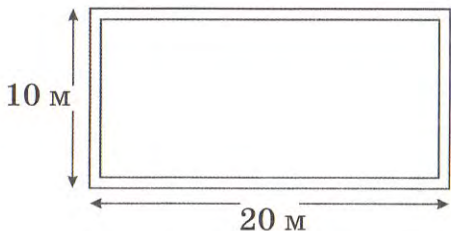
36. Есеп шығару кезіндегі шамалар арасындағы тәуелділік

Есеп шығару кезіндегі шамалардың – ұзындығы, ені, биіктігі, көлемі арасындағы тәуелділікті қолдануды үйренесің.

1. Бөлме еденінің ауданы – 24 м^2 , биіктігі – 3 м. Бөлменің көлемін есепте.

2. Салынып жатқан ғимараттың ұзындығы – 20 м, ені – 10 м. Ғимарат планында іргетасын құюға арналған шұңқырдың тереңдігі – 2 м, ені – 1 м. Шұңқырдан қанша куб метр топырақ қазып алынды?

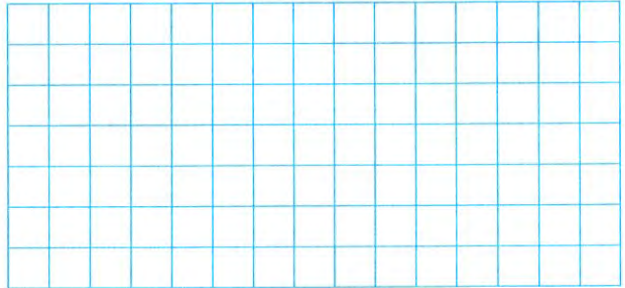
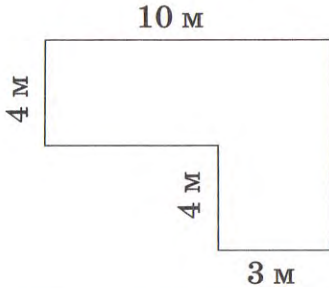

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	

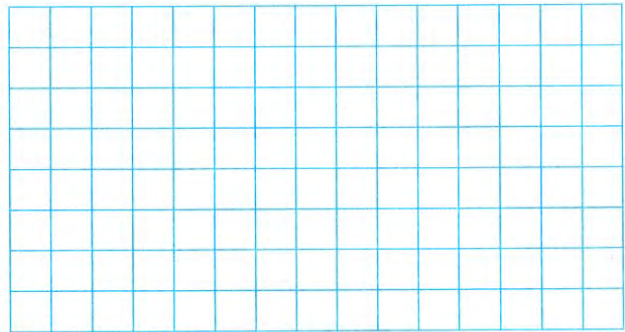
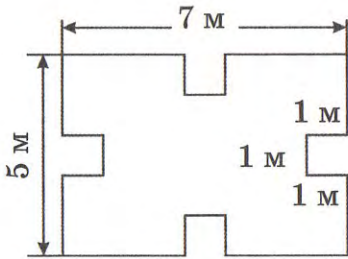
37. Құрама фигуралардың ауданы

Құрама фигуралардың ауданын анықтауды үйренесің.

1. Ауданын әртүрлі тәсілмен есепте.

2. Шығыңқы арқалық бөренелері бар бөлмеге қанша квадрат метр линолеум қажет?

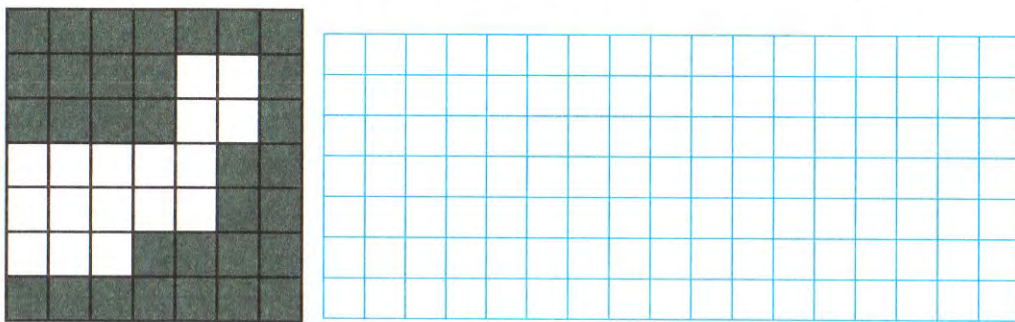

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	

38. Қорытындылау

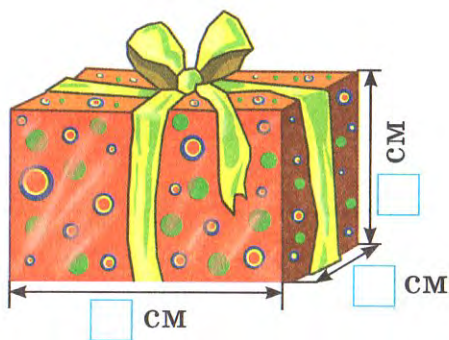
Тікбұрышты параллелепипедтің көлемін және құрама фигуралардың ауданын табу бойынша алған білімдеріңді қорытындылайсың.

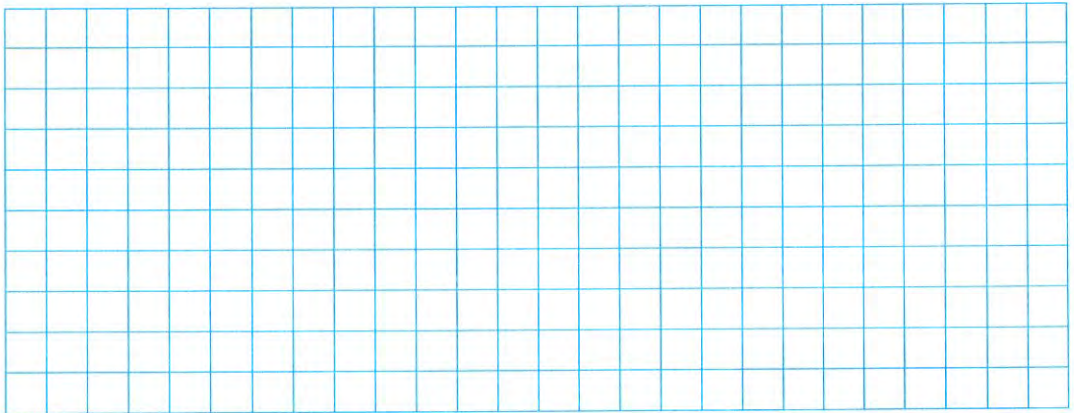
1. Егер торкөздің қабырғасы 10 мм-ге тең болса, фигураның боялмаған бөліктерінің ауданы қанша болады?

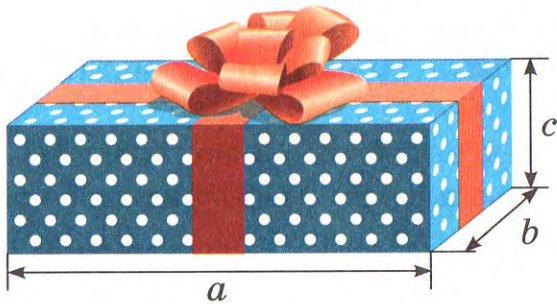
2. а) Ойыншықтар өлшемі 20 см × 10 см × 5 см болатын қорапқа салынды.

Әр қорапты суретте көрсетілгендей таспамен сәндеді. Егер таспаның түйіні мен ұшына 30 см қалдыратын болса, қорапты байлау үшін қанша сантиметр таспа қажет? Осындай 6 қорапты сәндеп байлау үшін қанша таспа қажет?

ө) Таспаның гүлдеп байлаған ұшының ұзындығы – 30 см. Өзің қорапқа өлшем ойластырып, таспаның ұзындығын есептеп тап.

$a =$

$b =$

$c =$

№	Менің қолымнан келеді
1.	
2.	
3.	

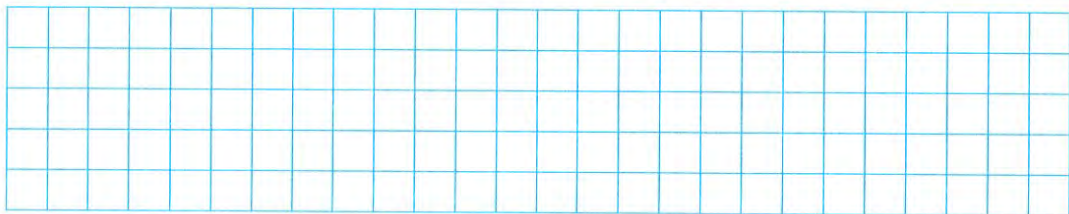
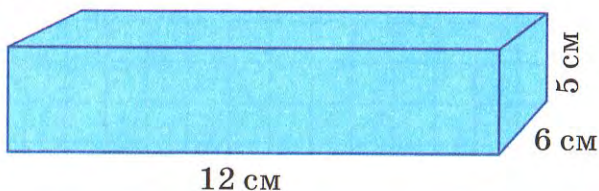
39-40. Өзіңді тексер.

Нені үйренгеніңді білесің 1-тоқсан бойы алған біліміңді қорытындылайсың.

1. Тікбұрышты параллелепипедтің көлемін табу формуласын қалай құрастыруға және пайдалануға болатынын білемін.

Тікбұрышты параллелепипедтің өлшемдерінің әріптік белгіленуін жаз. Көлемді табуға арналған формуланы жаз. Фигураның көлемін есепте.

a	
b	
c	
V	

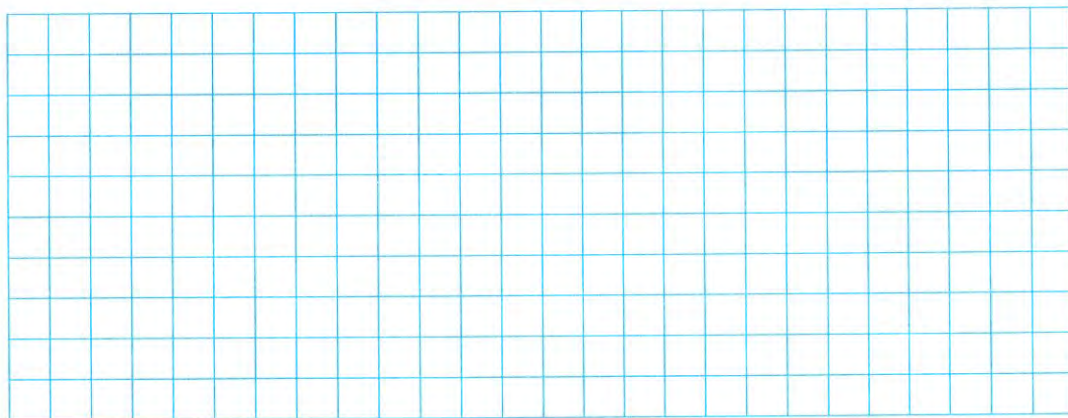
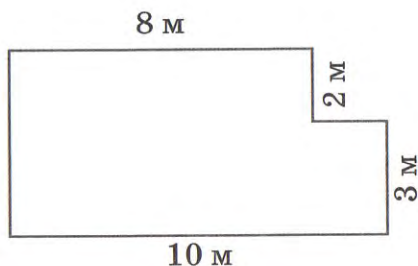
2. Есеп шығарған кезде шамалардың – ұзындығы, ені, биіктігі және көлемі арасындағы тәуелділік туралы білімімді қолданамын.

Қораптың көлемі 270 дм^3 -ге тең. Қораптың ұзындығы – 10 дм, ені 9 дм екендігі белгілі. Биіктігі нешеге тең?

3. Мен құрама фигуралардың ауданын қалай табуға болатынына талдау жасай аламын.

Фигураның ауданын өртүрлі тәсілмен есепте.

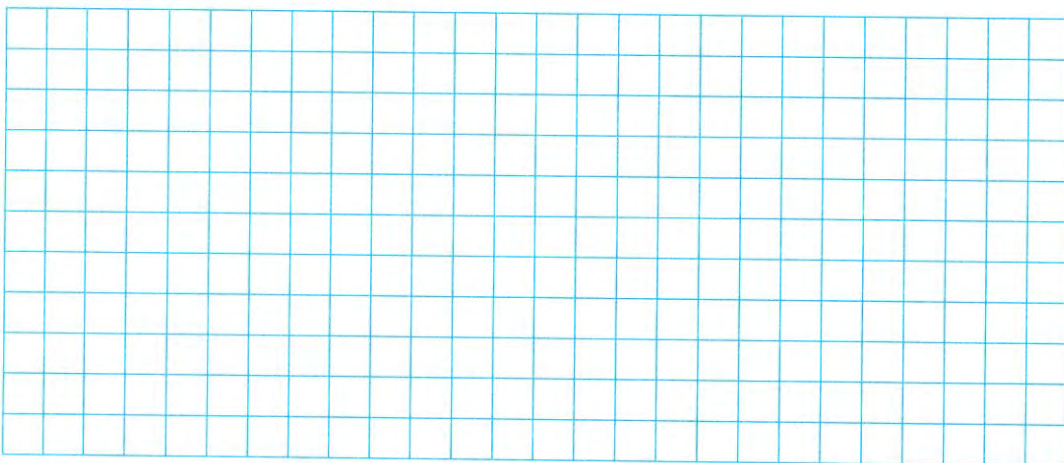

4. Көлемді табуға есеп құрастыра аламын.

Көлемді табуға арналған есептер құрастыр және шығар.

a	b	c	V
			?

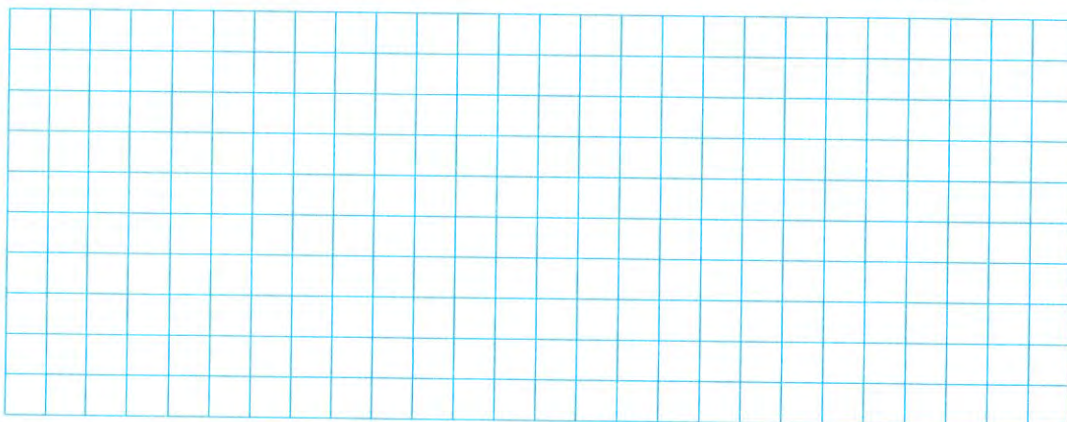

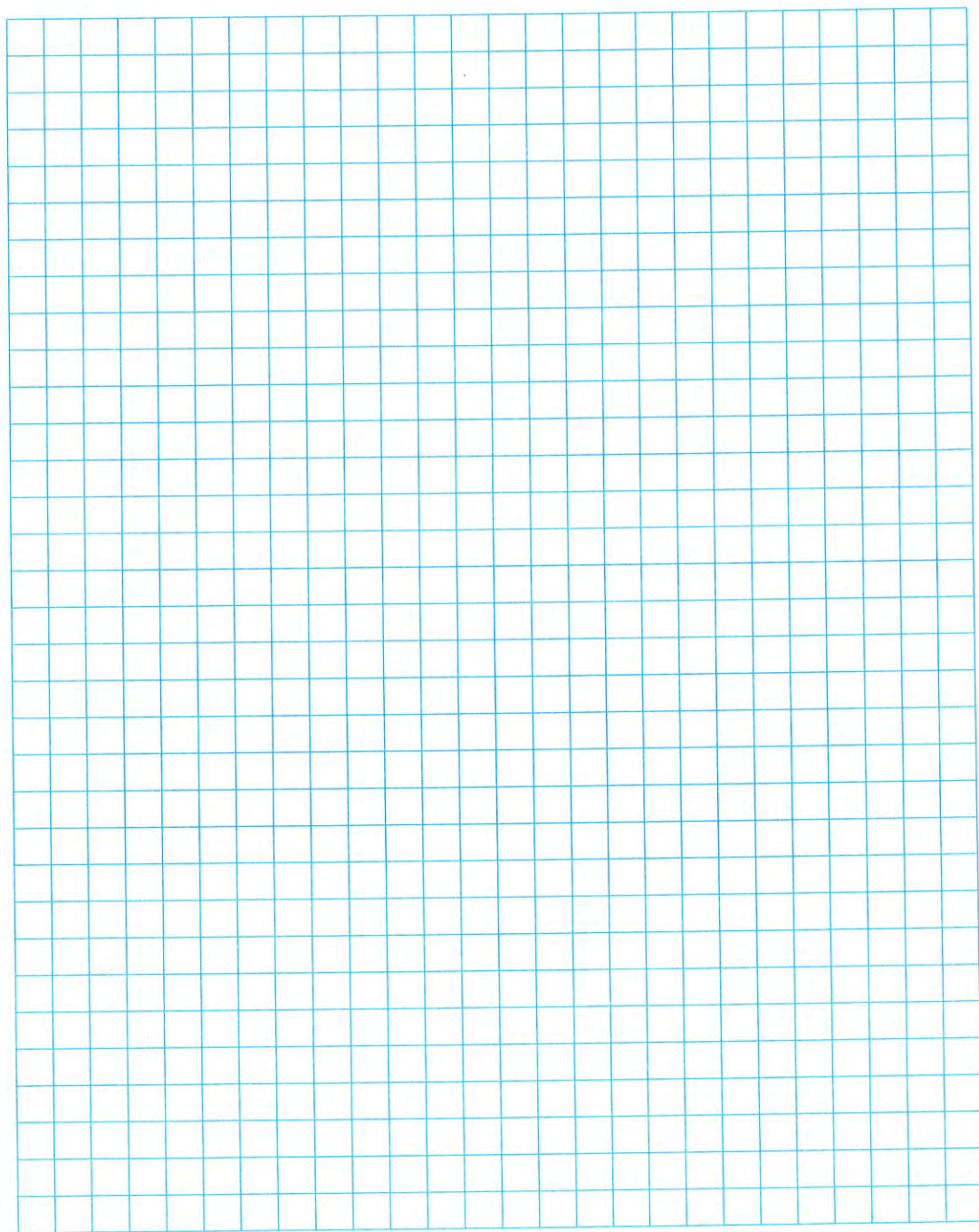

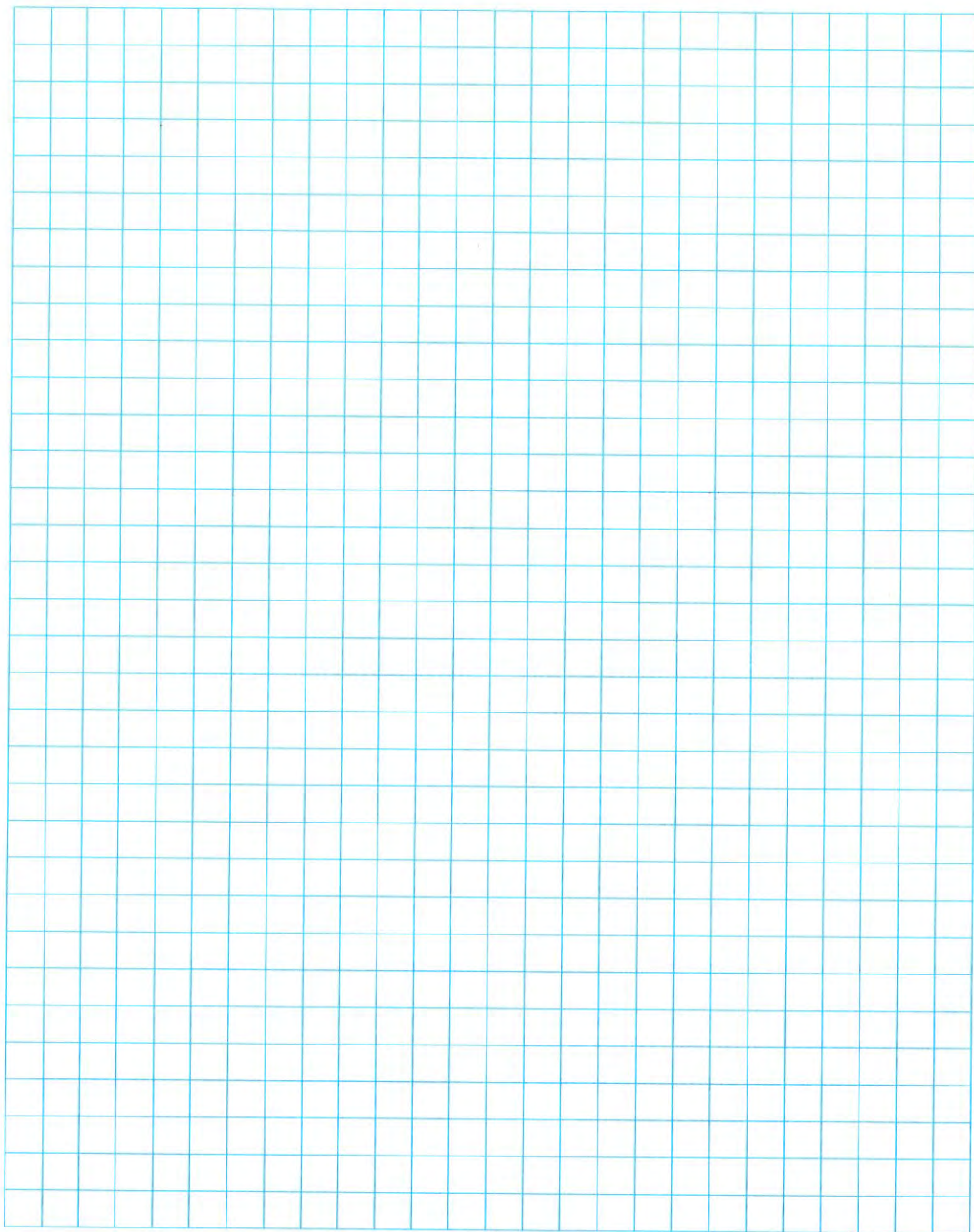
5. Есептердің шығарылуының дұрыстығын тексере аламын.

Тексер, кесте дұрыс толтырылған ба? Қатесін түзе.

a	9 см	10 м
b	5 см	5 м
c	2 см	4 м
V	90 см	20 м ³

Оқулық басылым   Учебное издание

Ақпаева Асель Бакировна
Лебедева Лариса Анатольевна

МАТЕМАТИКА

№1 жұмыс дәптері   **Рабочая тетрадь №1**
Жалпы білім беретін мектептің   для учащихся 4 класса
4-сынып оқушыларына арналған   общеобразовательной школы

Редакторы / Редактор – Л. С. Ахметова
Әдіскер / Методист – Ф. С. Лекерова
Дизайн – Е. С. Жузбаев
Суретін салғандар / Художники: Б. Б. Булатов, Е. А. Ромахова
Мұқаба / Обложка – Е. С. Жузбаев
Беттеуші / Верстка – Г. А. Матакбаева

Басуға 24.06.2019 ж. қол қойылды.
Пішімі 70x90 ¹/₁₆, Есептік баспа табағы 2,10.
Шартты баспа табағы 6,09. Офсеттік басылым.
Әріп түрі «DS SchoolBook». Офсеттік қағаз.
Таралымы 110 000 дана. Тапсырыс № 2067

Подписано в печать 24.06.2019 г.
Формат 70x90 ¹/₁₆. Уч.-изд. л. 2,10.
Усл. печ. л. 6,09. Печать офсетная.
Гарнитура «DS SchoolBook». Бумага офсетная.
Тираж 110 000 экз. Заказ № 2067

Сапасы жөнінде мына мекемеге хабарласыңыз:
Қазақстан Республикасы,
050012, Алматы қаласы, Жамбыл көшесі, 111-үй,
«АЛМАТЫКІТАП БАСПАСЫ» ЖШС,
тел. +7 (727) 250 29 58, факс +7 (727) 292 81 10.
e-mail: info@almatykitap.kz

С претензиями по качеству обращаться:
Республика Казахстан,
050012, г. Алматы, ул. Жамбыла, 111,
ТОО «АЛМАТЫКІТАП БАСПАСЫ»,
тел. +7 (727) 250 29 58; факс +7 (727) 292 81 10.
e-mail: info@almatykitap.kz

Сапа және қауіпсіздік
стандарттарына сай.
Сертификация қарастырылмаған.
Сақтау мерзімі шектелмеген.

Соответствует всем стандартам качества
и безопасности.
Сертификация не предусмотрена.
Срок годности не ограничен.

Қазақстанда басылды
«Азия ПолиПресс» ЖШС
Алматы қ., Муратбаев к-сі, 61

Отпечатано в Казахстане
ТОО «Азия ПолиПресс»,
г. Алматы, ул. Муратбаева, 61

Оқулықтар мен көркем әдебиетті «АЛМАТЫКІТАП» кітап дүкендерінен сатып алуға болады:

Нұр-Сұлтан қаласы:

- Иманов көшесі, 10, тел.: +7 (7172) 53 70 84, 27 29 54;
- Б. Момышұлы даңғылы, 14, тел.: +7 (7172) 42 42 32, 57 63 92;
- Жеңіс даңғылы, 67, тел.: +7 (7172) 29 93 81; 29 02 12.

Сауда бөлімі, тел.: +7 (727) 292 92 23, 292 57 20,
e-mail: sale1@almatykitap.kz

Интернет-дүкен: www.flip.kz
Электронды оқулықтар: www.opiq.kz

Алматы қаласы:

- Абай даңғылы, 35/37, тел.: +7 (727) 267 13 95, 267 14 86;
- Гоголь көш., 108, тел.: +7 (727) 279 29 13, 279 27 86;
- Қабанбай батыр көш., 109, тел.: +7 (727) 267 54 64, 272 05 66;
- Жандосов көшесі, 57, тел.: +7 (727) 303 72 33, 374 98 59;
- Гагарин даңғылы, 76, тел. +7 (727) 338 50 52;
- Майлин көшесі, 224а, тел. +7 (727) 386 15 19;
- Төле би көш., 40/1, тел.: +7 (727) 273 51 38, 224 39 37.

Кітаптар мен басылымдар туралы мағлұматтарды www.almatykitap.kz сайты арқылы білуге болады.